

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

1885

1935

Csütörtök, 1935 szeptember 26
218. szám.

Ki kell tartanunk

Irla: **Jakabffy Elemér dr.**

Kevesen hagyják el most Genét, hogy egy hatalmas építkezést meg ne tekintsenek, a Népszövetség új palotájának építkezését. Száz és száz kirakatban, különböző nagyságu alakban láthatják a járókelők a város uccáin annak a hatalmas épülettömbnek képét, amely rövidesen hivatalosan lesz, hogy befogadja mindazokat akik a világ sorsát intézik.

A föld egyik legszebb pontjára tervezték a Népszövetség új palotáját, az „Ariana” muzeum és a botanikus kert közé, gyönyörű kilátással a genfi tóra és a Mont-Blanc hófedte csúcsaira.

Aligha akad ember, aki, mikor az épülő márványpalota előtt áll, ne gondolna szorongó szívvel arra, vajjon tényleg annak az eszmének szolgálatára áll-e majd ez a palota, amelynek készül, vajjon nem a világ legszebb kórháza lesz-e rövid néhány hónap, vagy év alatt, ha a dolgok úgy fejlődnek tovább, ahogyan most utban vannak. Hogy ez a kérdés a szemlélőben felmerülhet, annak kétségtelenül oka az, hogy a Népszövetség eddigi gyakorlata és szelleme a szállodáshoz volt hasonló, — talán mert egy átalakított szállodában ütött tanyát, — aki kitűnően kiszolgálja a hatalmasokat és gazdagokat, de csak kellestlenül vagy egyáltalán nem azokat, akiknek anyagi eszközeik gyengesége miatt csak szerény igényeik lehetnek.

Az új Népszövetség helye egy muzeum és a botanikus kert közé került. Ha a világ ural szimbolumnak tekintik ezt, ha, miként a muzeumban, ők is kegyelettel őrzik majd a múltak emlékeit és a népeket és nemzeteket úgy ápolják, mint a botanikus kertben a növényeket, a hatalmas fákat és kicsiny cserjéket egyforma szeretettel, akkor ebben az új palotában a Népszövetség valóban a népek szövetsége lesz és nem — mint most — a hatalmas kormányok intrikáinak színhelye.

Az elmúlt évek során a nemzetek szövetségének palotájában vendégeskedett évenként a népkisebbségek nemzetközi kongresszusa is. Tizenegy ízben ültek össze a népkisebbségi nemzetközi delegátusok, hogy ugyanazokban a termekben, vagy azoknak közelében sorolhassák fel kívánságaikat, sérelmeiket, amelyek a nagyhatalmak megnyilatkozásainak tanúi. Ezévből a tizenegyedik ízben, hogy a nemzetkisebbségek elnöksége határozatainkat tizenegyedszer vitte a Népszövetség régi palotájába, ahol tizenegyedszer fogadták előzőeken. Ám vannak különbségek a fogadtatások között. Az amerikai dollárkirályokat szívesen fogadják a nemzetközi szállodák urai is. A népszövetségi palotában is az elköltözött német és japán részére még most is fenntartották a helyet, de a mi számunkra egy zug sem akad, mert szegények, mindig szegényebbek vagyunk...

És mi tizenkettedszer is jelentkezni fogunk. És tizenharmadszor is, amíg meg nem értik odabent, hogy negyven millió szegénynek is igénye van a szabadságra, a megaláztatottságra, az életre...

Elhárult az angol-olasz összeütközés veszélye a Földközi-tengeren

Olaszország hajlandó a népszövetségi közgyűlés elé vinni a konfliktus ügyét — Anglia ragaszkodik a katonai megtorló-intézkedésekhez is...? — Szombaton ül össze újra a római minisztertanács

Népszövetségi bizottság kiküldését kéri a négus Abessziniába

A keletafrikai gyarmati probléma ügyében lényeges változás nem történt, az európai légkör azonban tagadhatatlanul enyhült. Ezt a jelenséget örömmel üdvözölték a tegnapi nagyfontosságú londoni minisztertanácsban is. A minisztertanács majdnem két óra hosszat tartott, döntést azonban nem hozott, mert az angol kormány további közléseket vár Genéből. Mindenesetre intézkedés történt, hogy a kormány tagjai résztvehessenek egy bármely időpontban összehívandó minisztertanácsban és ezért valamennyi miniszter egyelőre Londonban marad. A minisztertanács meglepéssel állapította meg, hogy Anglia és Olaszország között a feszültség bizonyos mértékig enyhült, amit egyrészt az angol kormányának az a nyilatkozata idézett elő, amely körvonalozza az angol Földközi tengeri flotta harci mozdulatainak célját, másrészt pedig az olasz kormány által legutóbb átvett közlés, amely Hoare angol külügyminiszter személyes üzenetét tartalmazza. A minisztertanács arra az álláspontra helyezkedett, hogy az olasz-abesszin viszály békés megoldásának lehetősége még mindig fennállhat. Az értekezlet folyamán a kormány újból kifejezésre juttatta azt a hivatalos meggyőződését, hogy Anglia csak a Népszövetséggel együtt dolgozva hajlandó az ügyek intézésében részt venni.

Háborús világ a Földközi tengeren

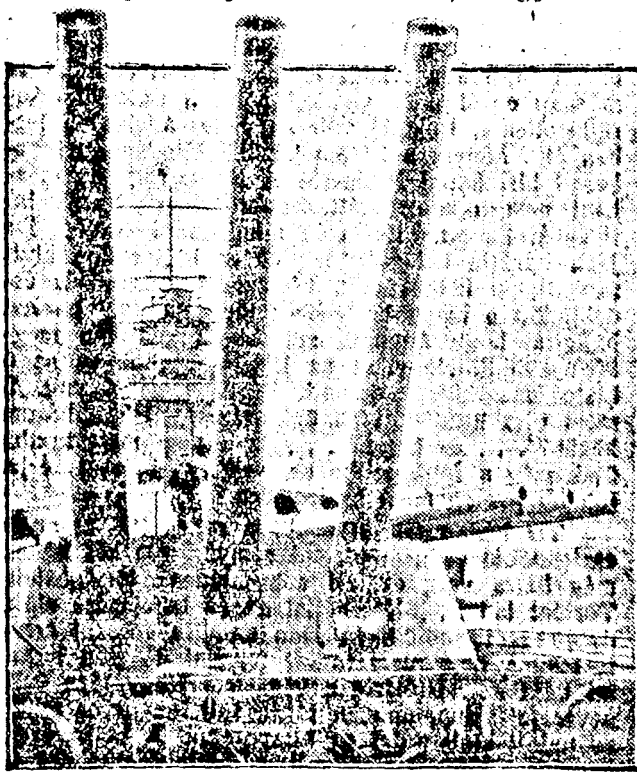
A másik nagy érdekességgel várt minisztertanács tegnap Rómában folyt le, amelynek lefolyásáról kiszivárgott hírek ismét lényegesen rontottak a helyzeten. A Reuter jelentése szerint a minisztertanács célzása a népszövetségi alapokmány 19. szakaszára, a gyarmati

határok megváltoztatását jelentené. Mint ismeretes, a 19. szakasz a határváltoztatásokról intézkedik és ennek felvetése a Reuter szerint

az abesszin-olasz viszály ügyét zsákutcába juttatta.

A londoni Times megállapítja, hogy a tegnapi olasz minisztertanács hivatalos jelentése szétrombolt minden optimizmust. Annyi kétségtelen, — állapítja meg a lap, — hogy Mussolini magatartása megváltozott és az is kétségtelen, hogy ha a Duce tényleg enyhébb vizekre akar evezni, ezt csak lassan tehetné meg, mert Mussolini számára teljesen lehetetlen magatartásának hirtelen megváltoztatása. Abessziniában viszont most attól tartanak, hogy Olaszország megváltozott, engedékenyebb magatartásának jutalmául felhatalmazást nyer a Népszövetségtől az Abessziniá felletti protektorátus gyakorlására. A Times párisi tudósítója szerint francia politikai körökben nagy pesszimizmus uralkodik.

A Földközi tengeri katonai mozgólások tovább folytatódnak. Hivatalos kimutatás szerint július 1. és szeptember 1. között a Szezi csatornán 147 gőzös, 50 kisebb hajó és több, mint 100 repülőgép haladt át és 160 ezer katonát és 30 ezer munkást szállítottak Keletafrikába. Ezidőszerint további 40 ezer főnyi olasz sereg van utban Keletafrika felé. Novarin görög kikötőbe tegnap nagy angol hajóraj érkezett, amely 46 torpedórombolóból 5 sorhajóból, két repülőgép-anyahajóból és 8 harci cirkálóból áll. A hajóraj október 25-ig a görög

A „HOOD” DREADNOUGHT, Anglia legnagyobb csatahajója.

vizeken fog gyakorlatozni.

Gibraltárba tegnap 150 repülőtestet érkezett.

Francia politikai körökben egyébként rossz hatást váltott ki Angliának az a lépése, hogy Chel al Said szigetét katonailag megszállotta, anélkül, hogy erről előzőleg Franciaországot értesítette volna. A francia kormány ebben a kérdésben magyarázatot fog kérni az angol kormánytól.

V német—litván konfliktus ügye

Laval miniszterelnök délelőtt előbb Aloisi báróval, utána pedig Eden lord angol miniszterrel tárgyalt. Később bevonták ebbe a megbeszélésbe Losarrits litván külügyminisztert is. Az együttes megbeszélésen arról volt szó, hogy

szükséges-e a német kormánnyal hivatalosan közölni azokat a megnyugtató kijelentéseket, amelyeket a litván kormány a közeledő választások szabadsága tekintetében az olasz, angol és a francia kormányokkal közölt.

A tanácskozáson úgy állapodtak meg, hogy az ügyet nem viszik a Népszövetség elé. A Népszövetség tanácsa különben előreláthatólag csütörtökön ül össze legközelebbi ülésére és ezen tudomásul veszi az öts-bizottság jelentését.

A Jour jelentése szerint Genfben az a hír járja, hogy Laval francia miniszterelnök és Eden angol népszövetségi miniszter között ellentétek keletkeztek a megtorló rendszabályok kérdésében.

Az angol kormány nézete szerint ugyanis a gazdasági megtorló intézkedéseket bizonyos katonai rendszabályok is kell, hogy kísérjék.

A Matin kedvezően ítéli meg a helyzetet és közli, hogy Olaszország esetleg maga is kérni fogja Genfben az alapokmány rendelkezéseinek alkalmazását.

Olaszország hajlandó arra, hogy az Abessziniával való konfliktusának ügyét a Népszövetség közgyűlése elé vigye és kérni fogja az alapokmány 19. és 22. szakaszának alkalmazását.

Az Oeuvre jelentése szerint Laval miniszterelnök igyekszik a népszövetségi eljárást meglassítani legalább is az ellenségeskedések megkezdéséig, amit október 15-re várnak. Több lap úgy véli, hogy a népszövetségi tanács a hét végéig elnapolja magát.

Az abesszin kormány válasza megérkezett. A válasz hozzájárul a nemzetközi ta-

nácsadók kiküldéséhez, de csak azzal a feltétellel, ha azoknak nem a Népszövetség, hanem a népus lesz közvetlen felettese. Az abesszin kormány kész reformintézkedéseket tenni, de csak olyan intézkedéseket fogantat, amelyek Abessziniá szuverenitását tiszteletben tartják.

Miután a Földközi-tengeri angol—olasz összehittközés veszélye elhárult, Párisban ismét a közép-európai biztonság kérdése került az érdeklődés homlokterébe.

A lapok nyugtalankodnak amlatt, hogy Angliának a közép-európai kérdésben adandó válasza egyre késik. Beavatott helyen úgy tudják, hogy az angol válasz semmi újabb ígéretet vagy kötelezettséget nem fűz Hoare legutóbbi genfi beszédéhez.

Az olasz közvélemény feszült érdeklődéssel várja a szombatra összehívott minisztertanács döntését. Politikai körökben hangoztatják, hogy

Hoare békeüzenete Mussolinihez!

A római Stefani-ügynökség a következő hivatalos jelentést közli:

„Mussolini a Palazzo Venezia-ben fogadta Sir Eric Drummond angol nagykövetet, aki Sir Hoare külügyminiszter üzenetét közölte az olasz kormánnyal. Mint Olaszország régi barátja, a külügyminiszter azt a kívánságát juttatta kifejezésre, hogy küszöböltsék ki minden felesleges félreértés a két ország: Anglia és Olaszország között. A Duce arra kérte az olasz követet, hozza tudomására Sir Samuel Hoare-nak, hogy nagyrabecsüli és örömmel fogadja a külügyminiszter közlését.

Visszarendelték az abesszin csapatokat

Addis Abebából hivatalosan jelentik, hogy a császár az állandóan megismétlődő és kihívó cselekedetekre való tekintettel és az összehittközés elkerülése céljából parancsot adott csapatainak, hogy a határtól harminc kilométernyire vonuljanak vissza. Ezt a parancsot a legszigorúbban végrehajtották.

Az Evening Standard tudósítója jelent egyébként Addis Abebából, hogy elterjedt hírek szerint a népus egyetlen tollvonással eltörölte az egész ország területén a rabslolgaságot.

Az abesszin-kormány jegyzéket intézett a Népszövetséghez, amelyben

kéri, hogy azonnal küldjenek ki repülőgépen bizottságot Abessziniába,

egyrészt annak a megállapítására, hogy Abessziniában semmiféle támadóelőkészületek nem folynak, másrészt pedig azzal a feladattal, hogy az Abessziniára elleni esetleges első támadást megállapíthassa.

Addis-abebai jelentés szerint Hailé Selassié császár palotájában tegnap hajnalban leirhatatlan rémület uralkodott. A császár husz kedvenc oroszánja közül ugyanis öt kiszaba-

az olasz kormány még várni akar a sorsdöntő elhatározással,

mert reméli, hogy szombatig tisztázódik a szankciók kérdésében a Népszövetség állásfoglalása. Csak majd azután fogja meghozni az olasz minisztertanács elhatározását, ha a Népszövetség állásfoglalását is ismeri már.

A rendszabályok kérdése

A Times tudósítója szerint Párisban most már nagyobb a hajlandóság arra, hogy Franciaország csatlakozzék a gazdasági természetű büntetőrendszabályokhoz. A Daily Telegraph szerint Anglia és Franciaország között teljes egyetértés jött létre a népszövetségi alapelvekhez való ragaszkodás kérdésében.

Ha sor kerül Olaszország elleni eljárásra, akkor főleg azok a rendszabályok bírnak különös fontossággal, amelyek meghozatalára nemcsak Franciaország, hanem Jugoszlávia és Csehszlovákia is hajlandó lesz.

Ezzel az eseménnyel kapcsolatban a Giornale d'Italia azt írja, hogy Olaszország sem a multban, sem ezuttal nem akar semmiféle ellentétet támasztani Angliával szemben és a jelenlegi konfliktus is kizárólag Olaszország és Abessziniá között merült fel, ennek világosan gyarmati jellege van és minden jóérzésnek ellene szólna ezt áthozni európai területre s ezzel megrontani az angol—olasz viszonyt. Az angol közvélemény valószínűleg szívesen tudomásul veszi, hogy Olaszország sohasem fogja megtenni az első lépést az olasz—angol ellentétek kiélezésére.

dult, behatolt a kertbe, ahol egy Istállófiut és két lovat szétmarcangolt. Az oroszlanokat végül is gépjárművel sikerült megölni.

Laval, Eden és Madarlagá ma délután megbeszélésük során megállapították azt az eljárást, amit a Népszövetség tanácsa az Olasz—abesszin viszály ügyében követhet. Hír szerint holnap csak arra kerül sor, hogy az öts-bizottság jelentését egy újabb bizottság elé utalják, amelyben az öts-bizottság tagjain kívül a tanács valamennyi tagja helyet foglalna. Ez a tanács megvizsgálja a jelentést, jövő héten véglegesen elkészíti jelentéstervezetét, amelyet a tanács elé terjesztenek. A tanács amennyiben a

A halálraitélt

Írta: ROLAND CHARMY

Pironéknál karácsonyeste nagy vacsora volt, vagy tizenketten voltak. Vacsora után a társaság együtt ment az éjféli misére, aztán hajnali négy óráig még együtt maradtak. A jó kedv egyre fokozódott, a házlur nem fukarkodott a pezsgőkkel, jó borokkal, valamennyien egy nagyszerűen eltöltött karácsony kellemes emlékével a legderűsebb hangulatban hucszták egymástól. Azaz, hogy mégse valamennyien! . . . A társaság egyik tagja, Jean Picmal, már vagy egy órája feltűnően lecsendesedett, de ezt senki se nehezményezte. Jeant valamennyien szerették és hallgatóságát a félrehuzódását a fáradtság rovására írták. Talán kicsit túlsűrűen koccingatott az erős borokkal!

Pedig tévedtek! . . . Jean Picmal nem volt fáradt, a bort is jól bírta, csak hát történt valami. Apró, jelentéktelen mozzanat, de mégis elég, hogy Jeant rosszkedvre hangolja. Ugy három óra körül Jean és két barátja, Plotin és Barus, szivarra gyújtottak. Ez még nem lett volna baj, de Plotin a megszercentett égő gyufát előzékenyen odanyújtotta két barátjának és aztán ugyanezzel a gyufával meggyújtotta a saját szivarját.

Ez volt a baj! . . . Jean legszívesebben kitűtötte volna barátja kezéből az égő gyufát, de nem akarta, hogy kinevessék, hát belső borzongással, elszorult torokkal tűrte a szörnyűséget. És folyton csak arra gondolt, hogy egy esztendőn belül hár-muk közül az egyik meg fog halni. Ez biztos . . . a kérdés csak az, hogy melyik?

Jean ugyanis nagyon babonás volt, azt pedig

minden babonás ember tudja, mit jelent, ha három szivart gyujtanak meg ugyanegy gyufával. Jean még a feleségének se vallotta be, mi nyomja a szí-vét, de el volt rontva az egész karácsonya. Mikor hazament, hiába feküdt le, nem tudott elaludni és másnap egyébre se gondolt, mint a szörnyű elkerülhetetlenre. Pokollá vált az élete, állandóan lesben állt. Melyik a három közül? Mindennap igyekezett hírt kapni Potin-ról és Barus-ról, ha más-ként nem, odatelefonált. Februárban Barus influenza kapott. Ez elég mindennapi dolog. De Jean barátja betegségének egész időtartama alatt szokatlanul ideges volt, kétszer-háromszor is érdeklődött a beteg hogyléte felől naponta, ha azt hallotta, hogy állapota súlyosbodott, titkon megkönnyebbült. Hogyne! ha Barus meghal, ez az ő biztos menekülését jelenti. Barus meggyógyult. S most újra kezdődött az önkínzás. Melyik a három közül? . . . és hogy? . . . Jean nem mert taxiba ülni, még a földalattiba se, nehogy baleset érje. Inkább gyalog ment az irodába.

Tíz hónap telt el ebből a rettegett, keserves esztendőből és nem történt semmi. De két hónap még hátra volt, ezalatt sok minden történhetett. Történt is! . . . Két héttel az év befejezése előtt, december tizenötödikén Jean annyira rosszul érezte magát, hogy nem tudott felkelni. Rögtön tudta, mi baja . . . Utólépte a végzete. Nagy láza volt, heves fejfájása, minden tagja fájt, az orvos maga se tudott klockosodni az állapotából. A beteg szív-működése kifogástalan volt, vérkeringése rendes és ereje mégis egyre hanyatlott. Picmal keserűn le-gyintett! . . . Mit ér itt a világ minden orvosá-nak tudománya! Emberi tudomány nem küzdhet meg a titkos hatalmakkal s ő most már tudta, hogy

hár-muk közül ő a halálraitélt. Bizonyos, hogy egyre rosszabbul lett, hogy az orvos egyre tehetetlenebbül csóválta a fejét és hogy karácsony éj-jelén, pontosan egy esztendővel az átkos szivarra-gyújtás után a láz felszökött negyven fokra. A beteg alig volt magánál és lázalmában folyton ezt is-mételte: „En vagyok a halálraitélt! . . . En!” Kétségbeesett felesége nem tudta mire magyarázni ezeket az érthetetlen szavakat.

Ez után az éjszaka . . . a válság éjszakája után, Jeant kissé megnyugodott, félórát csendesen aludt s mikor felébredt, rámosolygott a feleségére és az orvosra. Ugy érezte, mintha rossz álomból ébredt volna . . .

— Milyen nap van ma? — kérdezte bágyadtan.
— Karácsony első napja — felelte a felesége.
— Karácsony! — s a beteg élénken felült — karácsony! . . . De hiszen akkor megmenekültem!

— Na, na . . . csak csendesen, — figyelmeztette az orvos — bizonyos, hogy jobban van, de jó lesz vigyázni, mert még nem vagyunk túl minden veszélyen!

— Mondom, hogy megmenekültem! — erős-ködött Jean, minden bővebb magyarázat nélkül. Mit is magyarázza, hogy a végzetes esztendő le-telt, a gonosz titkos erő többé nem diadalmaskod-hat felette. Megszoritotta könnyesszemű feleségé-nek a kezét: — Most már nincs miért sirnod fiam, mondom, minden veszélyen túl vagyok. Már sok-kal-sokkal jobban érzem magam! . . .

Neki volt igaza. Két hét múlva teljesen gyó-gyultan ment a hivatalába. Taxin! . . . De hogy a sors többé ki ne babráljon vele, megfogadta, hogy többé nem dohányzik. Meg is tartotta.

jelentést elfogadja, úgy megvizsgálja annak jogi kihatásait és elsősorban eltölti a szembenálló felek között a háboruskodását. Ezután következne csak az alapokmány megsértésének a megállapítása. A népszövetségi körök ma este már megbeszélést folytattak, minden bizonnyal annak az angol kívánságnak az ügyében, hogy a felelősség kérdésében minél szélesebb körben való kiterjesztését biztosítsák.

Az olasz álláspont

A Népszövetség most hozta nyilvánosságra az ötös-bizottság jelentését, amely nagyobbára közismert dolgokat tartalmaz s csupán egyetlen olyan adatot közöl, amely eddig nem volt ismeretes. Ez az adat Aloisi bárónak írásos megjegyzése a bizottság munkáját illetőleg. Aloisi odanyilatkozik, hogy az ötös-bizottság nem vette figyelembe Olaszország vádjait, amelyeket Abesszinia ellen emel és ugyancsak figyelmen kívül hagyta Róma elgondolásait is. Ezek az elgondolások nagyjából a következők voltak: *Tegyük lehetővé Abesszinia számára, hogy szomszédainak kárt okozzon és hogy megcsönkítsa ama idegentajnépek jogait, amelyek fennhatósága alatt élnek.* Az ötös-bizottság viszont olyan segédletet kínált fel, mint bármely más államnál, amikor múltó bajokról van szó. *Olaszország arra az álláspontra helyezkedik, hogy Abesszinia problémáit nem lehet a Népszövetség keretein belül megoldani, különösen, hogy az ötös-bizottság figyelmen kívül hagyta az abesszini hadsereg szervezésének kérdését és azt, hogy miképpen lehetne megóvni az olasz gvarmatí érdekeket és megbecsülést szerezni Olaszország afrikai hivatásának, különös tekintettel olyan szerzett jogokra, amelyeket nemzetközi szerződések is biztosítanak. Olaszország nem tűrheti, hogy Abessziniából tengeri hatalmat kerdjanak és hangsúlyozza, hogy az ötös-bizottság meg kellett volna hogy vizsgálja, vajon Abesszinia méltó-e a népszövetségi tagságra?*

LEGUJABB

Személyes találkozó készül Laval és Mussolini között

A Reuter genfi levelezője szerint a Népszövetség részéről kiküldendő új bizottság feladata kényes és kockázatos lesz, mert amennyiben a tanács a bizottság javaslatát nem fogadja el teljesen egyhangulag.

úgy Olaszország jogot nyer arra, hogy három hónap múlva törvényes háborút indítson.

Ezenkívül a Népszövetségnek meg kell várnia Abesszinia válaszát a legutóbbi olasz vádakra.

Népszövetségi körökben híre jár annak, hogy tárgyalások folynak Mussolini és Laval személyes találkozásának az előkészítésére. A hírt nem erősítették még meg.

A L'Intransigeant kairói levelezője szerint az angol vezérkar elhatározta, hogy

Egyiptomot nagyszabású munkálatokkal erősíti meg.

Egyrészt megerősítik az egyiptomi légihaderőt, másrészt az abukiri, sivatagi támaszpont és a Szezi-csatorna között összeköttetést létesítenek. Ugyanekkor elhatározták, hogy a Gibraltárnál és Máltánál összevont angol hajóraj egyrésze a Szezi-csatornától délre, a másik rész a csatornától északra foglal állást.

Állítólagos magyar gyémántkereskedő titokzatos eltűnése Párisban

Párisból jelentik: A francia rendőrség egy állítólagos magyar gyémántkereskedő rejtélyes eltűnése ügyében kezdett nyomozást. A gyémántkereskedőnél három millió frank értékű gyémánt volt, amelyet párisi kereskedők adtak át értékesítés céljából. Miután a gyémántkereskedő napok óta nem jelentkezett, a párisi kereskedők a rendőrséghez fordultak, amely megindította a nyomozást annak megállapításáért, hogy megszökött-e, vagy pedig bűnténynek esett áldozatul a magyar kereskedő. A párisi lapok a nyomozás érdekében nem közlik az állítólagos magyar gyémántkereskedő nevét.

A király leplezte le édesapja, Ferdinand király muresmegyei szobrát

Egy fiatal urileány kérvényt nyújtott át az uralkodónak, hogy engedje el vőlegénye kaucióját

Targu-Muresről jelentik az Aradi Közlöny tudósítója: Nagy ünnepek közepe leplezték le a muresmegyei Gurgiu községben néhai Ferdinand király emléksobrát. Ferdinand király életében gyakran járt ide, miután a lapusnamegyei vadászterülete volt előtte a legkedvesebb és jól érezte magát csodálatosan szép vadászkastélyában is. A község lakosai ezért elhatározták, hogy szobrot emelnek néhai Ferdinand királynak, aki számos esetben adta tanujelét a község iránti jóakarátának. A szobrot dr. Negulescu Emil mérnök, az erdészeti iskola igazgatója mintázta és a leplezési ünnepség ma folyt le II. Carol király, Mihál nagyvajda és magasrangú előkelőségek jelenlétében.

Az uralkodó szerdán reggel hét órakor érkezett meg Reghinbe, ahol az állomáson dr. Popescu Ioan várta az udvari vonatot. Hivatalos fogadtatás a király kívánságára nem volt. Az udvari vonaton érkezett még Mihál nagyvajda, Hohenzollern Frigyes herceg, néhai I. Ferdinand király öccse, Wied herceg, Iliasevici udvari marsall, Mocioni Anton királyi fővadászmester, dr. Eugen Bianu sziguranca vezérigazgató és számos előkelőség. Reghinen egy fiatal urileánynak sikerült áthatolnia a rendőrkordonon és egy kérvényt átadta a ki-

rálynak, aki mosolyogva vette át. A kérvényező egy vasuti tisztviselő leánya, aki elmondja, hogy egy katonatiszt menyasszonya, azonban nem tudnak megesküdni kaució hiányában. Azt kérte öfelségétől, engedje el a kauciót...

Carol király az állomáson új Ford-kocsijába ült, amelyet maga vezetett Gurgiu község felé. Utközben egyetlen defektje volt a kocsinak, azonban tíz perc alatt új gummit szereltek fel és a király folytathatta útját a község felé. Itt hatezer földműves várta és nagy éljenzéssel fogadta a királyt és kíséretét. A szoborral szemben két tribün állott, az egyik az uralkodó és kísérete számára, a másik a megyei előkelőségek részére. Hivatalos fogadtatás itt sem volt Carol király határozott kívánságára. A király maga leplezte le a szobrot, amely nagyon tetszett az uralkodónak, majd Mulos főesperes mondott beszédet, méltatta néhai Ferdinand király alkotásait és a világháború legvittebb katonájának nevezte. Ezután dr. Negulescu mondott beszédet. Az ünnepség végeztével a király a Koronarend lovagi keresztjét sajátkezűleg tűzte Negulescu dr. kabátjára, Gurgiu községből az uralkodó vadászatra ment és valószínűleg ennek folyamán fogadja Tatarescu miniszterelnököt és Dinu Bratianut, a liberális-párt elnökét.

Benczel Béla.

Nagyfontosságú törvényjavaslatok a constantai minisztertanács előtt

Bucurestiből jelentik: A miniszterelnök tegnap este, mielőtt Constantába utazott volna, távbeszélőn beszélgetést folytatott Titulescu külügyminiszterrel, aki Genfben tartózkodik és aki a legutóbbi napok nemzetközi eseményeiről tájékoztatta a kormányelnököt. Titulescu ismertette ezenkívül Franciaországgal folyó kereskedelmi tanácskozásainkat is.

A kihíváson, amely Constantába szállította a kormány tagjait, minisztertanácsot tartottak Tatarescu elnökletével. Sasu miniszter hosszasan ismertette Dobrogea speciális kiválalmait és hangsúlyozta, hogy *Hursovánál vagy Silistreánál feltétlenül szükség lenne egy hidra, amely Dobrogeát és az okirlyságot kötné össze.* Speciális konverzióra is szükség lenne a dobrogeai telepések helyzetének rendezésére, ezenkívül pedig megállapodást kellene létesíteni Törökországgal a dobrogeai török kivándorlás szabályozására. A kormány kötelessége lenne — mondotta — hogy részletes terveket készítsen a török kivándorlók földjeinek betelepítéséről. Badulescu pénzügyi államtitkár tájékoztatta a minisztertanácsot azokról a részletekről, amelyeket Antonescu pénzügyminiszter távbeszélő útján közölt Genfből. Eszerint Antonescu és Bonnet tárgyalásai végre olyan stádiumba jutottak, hogy az ut, amelyen most haladnak, olyan tárgyalási alaphoz vezethet, amelynek következményeképpen létrejöhet a román-francia megegyezés.

Ezután Tatarescu miniszterelnök beszélt a legsürgősebb törvényjavaslatokról, így az államháztartás további egyszerűsítését, a közpénzügyi fizetések összehangolását célzó javaslatokról, valamint a köztisztviselők státusainak módosításáról. Pop Valér jelentette ezután, hogy az új sajtótörvény tervezetének alapjául elfogadták Sunulescu, a román újságírószövetség elnökének tervezetét. A minisztertanács befejezése után hivatalos jelentést adtak ki, amely a következőket tartalmazza: A minisztertanács a folyó ügyeket rendezte és meghallgatta a szakminiszterek jelentését a most törvényhozás elé kerülő törvényjavaslatokról.

A miniszterelnök constantai beszéde, amelyben olyan éles szavakkal támadta a nemzeti-parasztpártot és főképpen Maniut, nagy felzudulást keltett az ellenzéki pártok sorában. A nemzeti-parasztpárt végrehajtó bizottságát sürgősen összehívták és ez pontrólpontra ugyanazon a hangon fog válaszolni a miniszterelnöknek, amelyet ő használt constantai beszédjében.

Az aradi törvényszéki főelnökhöz fellebbezték meg egy monopolettartóztatás ügyét

Aradi ügyvéd érdekes jogkísérlete

A mai napon olyan beadvány érkezett be Orezeanu Romulus aradi törvényszéki főelnökhöz, amelynek sorsa elé méltán érdeklődéssel tekinthetnek ardeali jogász körökben, miután rendkívül érdekes és elvi jelentőségű jogkísérletről van szó. Néhány nappal ezelőtt történt, hogy két sftana-i gazdálkodót beszállították az aradi ügyészre monopolkihágással vádolva. Monopolügyekben az a jogszokás, hogy ha a megbírságot nem tud megfelelő anyagi garanciát nyújtani a bírság előrelátható összegére, úgy letartóztatásban tartják. Ez ellen fellebbezésnek sem volt helye. A két sftana-i gazda védője, dr. Várnai Miklós azonban érdekes kísérlethez folyamodott védenői érdekében.

A fiatal aradi ügyvéd beadvánnyal fordult Orezeanu Romulus törvényszéki főelnökhöz és leszögezte, hogy ez a letartóztatás tulajdonképpen nem egyéb, mint a biztosítási végrehajtás egyik formája. Biztosítási végrehajtás ellen azonban van felfolyamodásnak helye és miután hasonló esetben a letartóztatás nem egyéb, mint prejudikális a bírói életnek, kéri a főelnököt, állapítsa meg, hogy a két gazda letartóztatása ellen jogában áll kontesztációt benyújtani és kéri jelölje ki azt a fórumot, amelyhez a kontesztációt sürgős tárgyalás céljából benyújthassa. A főelnök még nem döntött az ügyben és aradi ügyvédi körökben nagy érdeklődéssel várják, milyen álláspontra helyezkedik az aradi törvényszék vezetője a jogi kísérlettel szemben.

CARABUS
revüszínház nagy őszi turnéja

Az aradi színházban 1935. szeptember 29-én, vasárnap este 9-kor és d. u. 1/4-kor
Hipp Hipp Hurrá! — 2 felvonásos és 32 képes revü
Óriási balett 60 balerínával.
Jegyek elővételben Libraria Diecezana és az előadás napján a színház pénztáránál kaphatók.

TÁNASE
igazgató vezetése alatt

„Lawrence of Finance” csodálatos élete és rejtélyes üzletei

Kicsoda és mivel foglalkozik Rickett, az abesszin olajkoncesszió hőse?

Az Evening Standard tudósítója egy vidéki kastélyban megtalálta a nevezetes és titokzatos Mr. Rickett feleségét.

— *Férjem nem szereti a nyilvánosságot* — mondotta Rickettné. — *Nem ismerem abesszini küldetésének részleteit. Már hosszabb idő óta nem kaptam tőle levelet. Nem avat be üzleteibe és ezt helyesen teszi. Általában sokat utazik és azonkívül a londoni Cityben is van egy irodája. Három gyermekünk van, két fiú és egy leány. Egyébként abesszini utazása előtt így bucsuzott el tőlem:*

— *Élj boldogul, lehet, hogy erről az utról nem térek élve vissza...*

Igy nyilatkozott Rickettné, szavai azonban egyáltalában nem világítják meg a rejtélyes angol ügynök multját és titokzatos üzleteit.

E. C. 2 Austin Friars

Ki ez az ember? — kérdezi egész Anglia. A pénzügyi kompaszokban és egyéb információs könyvekben hiába keresték a nevét, Mr. Rickett üzletei sohasem kíváncsítottak a nyilvánosság elé. Ezeknek az üzleteknek létalapja a *titokzatosság*. Mr. Rickett kifogástalan gentleman, de vállalkozásai mindig eltértek az üzleti életben ismert formáktól. Mr. Rickett szerény londoni irodájából (E. C. 2. Austin Friars) mindig világrészekben dolgozott. Néha eltűnt pár hónapra Londonból. Ilyenkor Ausztráliában, Patagóniában, Szibériában, Irakban vagy éppen — Abessziniában járt. Barátait nem lepte meg Mr. Rickett abesszini bravurja, *Csak egy szem ez hasonló üzletek hosszú láncában.* Amikor a bolsevizmus még a legvadabb formájában tombolt és a kulturálmok megszakítottak Oroszországgal minden kapcsolatot,

Mr. Rickett szindikátust alapított az orosz nyersolajtermelés kiaknázására

és hónapokig a legsötétebb Szibériában élt. Amikor Franciaország elkeseredett harcban állott a vérengző rifkabilok fejedelmével, a legendás Abd el Krimmel, az arab lázadóvezér csak mint üzletfél érdekelt Mr. Rickettet. Eljutott a rifkabilok táborába és angyali nyugalommal koncessziókról tárgyalt Abd el Krimmel. A lázadás leverése az üzlet sztornirozásához vezetett. Az ilyen lehetőségeket Mr. Rickett mindig beleszámítja üzleteibe. Nem fut a pénze után, inkább másutt kísérletezik.

Iraktól Boliviáig

Amikor Bolivia javában háboruzik, Mr. Rickett ráeszmél a régi igazságra, hogy a háboruhoz elsősorban pénz kell és ezen az alapon megszerzi Boliviától a *csincillaszörme monopóliumát*. Ha már épp „errefelé jár”, Patagóniában egy óriási kecskefarmot alapít és hónapokig él cowboyként a cowboyok között, hogy személyesen ellenőrizze legújabb üzletét. Sok üzletére ráfizet, Annál jobban kifizetődik néhány másik. Az ő alapítása a British Oil Development Company, mely megszerzi az *iraki olajmonopóliumot*, majd eladja — egy olasz érdekeltiségnek. Nem, Mr. Rickett igazán nem törődik a politikával. A legcsodálatosabb, hogy Mr. Rickett, akinek londoni irodáján kívül egy *bagdadi és kairói fióktelepe is van*, mindenről a legkitünőbb információkkal rendelkezik. Sohasem vesz igénybe szakembereket és egyéb tanácsadókat. Repülőgépen cikázik a világrészek között és ha hazaszalad Angliába, mihelyt csak lehet, eltűnik vidéki kastélyában. Skóciában is van gyönyörű birtoka, de azt herbeadta. Londoni lakásában, a Chelsea-negyedben csak ritkán tartózkodik.

Mindezt és sok mást Mr. Rickett maga szerezte meg magának. Nagyon szegény sor-su családból származik s

egy munkásleányt vett feleségül. Közvetlenül végigszolgált a háborút.

Közvetlen a békekötés előtt szerelt le — súlyos tüdőbóvással, Kishivatalnok lett egy londoni bankban, már évvel később már a világ pénzfejedelmének titkos társa, a legnagyobb nemzetközi üzletek kezdeményezője és mozgatója. Mesélik, hogy magánéletében meghatóan naiv és gyerekes. A legnagyobb szenvedélye, hogy magára ölti a világ minden részéből származó kosztümöket és egyszer mint orosz muzsik, egyszer patagoniai cowboy, egyszer mint arab dervis jelentik meg vendégei előtt. Ilyenkor sorra bemutatja az utazásain tanult táncokat és bizony senki sem sejtene ebben az ugráló, vidám emberben, hogy

számtalan millió áll mögötte és legtöbb üzletének élete volt a tétje...

Abessziniai tárgyalásait már mult tavaszkor kezdte meg. Néhány sötétebb abesszin előkelőség vendégeskedett Rickett kastélyában, pár héttel később pedig pár amerikai pénzember érkezett Londonba. Ezeknek Rickett már jelenthette, hogy kezén van az abesszini koncesszió. Csakhogy ilyen üzletek nem mennek olyan simán, mint például egy sajtakereskedés megalapítása. Mr. Rickettnek megint Abessziniába kellett utaznia (már gyakran járt ott). Ekkor már olyan volt a helyzet, hogy Rickett közölte családjával: ne sodálkozzanak, ha esetleg nem térne többé vissza...

A döntő utja előtt nem lépett érintkezésbe

Aradi mintára szervezkednek az oradeai mozitulajdonosok

Aradi beszámoló az oradeai értekezlet állástoglalásairól — Milyen lesz az új moziévad Aradon?

Most folyt le Oradeán a mozitulajdonosok szindikátusának kongresszusa, melyen a kezdődő évadra való tekintettel, a legégetőbb kérdések kerültek megvitatásra. Beszélgetést folytattunk a mozifront aktuális kérdéseiről és a kongresszus eredményeiről az aradi mozitulajdonosok egyesületének egyik vezetőjével, Schillingert Imre mérnökkel, aki a következőket mondta:

— A szokatlannul meleg és hosszantartó nyár nemcsak itt, de egész Közép- és Kelet-európában sok kárt okozott a moziknak. Az őszi szezon is szokatlannul későn kezdődik szeptember második felében, de ezzel szemben megállapítható, hogy a filmgyártás tartalmi szempontjából óriási fejlődést mutat fel az előző évekkel szemben. A közönség az elmúlt esztendőben észrevehetően mellőzte a könnyű fajsúlyú, tartalmatlan filmeket, a díszes kiállítás, könnyű muzsika nem bizonyult elegendőnek a mozilátogató közönség számára. Ez gondolkodóba ejtette a filmgyárosokat, akik kénytelenek voltak reálisabb s az élet valóságaihoz közelebb álló filmeket produkálni. A könnyű szcenárium kora lejárt, a filmek témáját a világirodalom legjelesebbjeinek alkotásaihoz mérték. H. G. Wells, Bernard Shaw, Dickens, Dante, vagy a mieink közül Szántó György, Lengyel Menyhért legsikerültebb műveit dolgozták fel ebben az évben a stúdiókban. Az aradi mozi-egyesület egységes szervezete folytán, olyan erővel rendelkezik, hogy módjában van a filmkölcsonzó vállalatoktól a legkitünőbb filmeket átvenni, míg a mult esztendő-

ben egy film mellett tizenkét gyengébb minőségű filmet is át kellett venni s ezért szeptemberig az összegyűlt gyengébb minőségű filmeket kénytelenek voltunk lepergetni, hogy az új szezont ezektől tehermentesítsük.

Az oradeai kongresszuson heves viták voltak a filmkölcsonzók és a mozi-egyesületek tagjai között. A filmkölcsonzók ugyanis előbb presszióval, majd különféle intrikákkal el akarták elérni az egyesület felbomlását, mert egyes mozitulajdonosokra a gyenge minőségű filmeket is rákötözték, míg az egyesület csak a legjobb filmeket veszi át. Az oradeai mozitulajdonosok az aradi mintára szándékoznak szervezkedni s nincs kizárva, hogy sikerülni fog nekik is megvalósítani a Mozisok egyesületét. A film-front nagy szenzációja egyébként, hogy sikerült két szovjetorosz filmet lekötölni, melyek a téli szezon bomba-sikerét szítják jelenteni. Az új filmben szereplő sztárokat nem annyira a szép, mint inkább a komoly tehetséggel bíró mozisínészek és színésznők közül válogatták össze. Komoly tartalom és művészi játékok: ez az új filmgyártás vezérelve. Egy időre tehát beakonyult a revüknek és könnyű zenés-operetteknek, melyek látványosságokon kívül egyebet nem adtak a közönségnek. Ellenben látni fogjuk Elisabeth Bergner-t, a nagy német tragikát, Gréta Garbot és Paula Wesley-t. A hangos film technikai fejlődésének tetőfokát elérte s a tartalom elmélyítésével korunk legjelentősebb művészi eszközévé vált.

A nagy üzlet

Valószínűtlenül regényes keretek között kötötte meg Rickett a szerződést. Az addisz-abebei bennszülött negyed egy mellékuccjában lakott elrejtőzve. Itt keresték fel éjszákanként a népus megbízottai.

Gyertyafény mellett, hajnalban perfektuáltak a nagy üzletet.

Már ekkor titokzatos uton megérkezett Addisz-Abéba az a hat villámgyors Douglas-repülőgép is, amelyet Rickett szerény előlegként átnyújtott az abesszin kormányának.

Most a Standard Oil az amerikai kormány nyomására visszalépett a koncessziótól. Mr. Rickett azonban nyugodtan pihen vidéki kastélyában. A szerződés az ő nevére szól. A tízmillió font pedig állítólag továbbra is rendelkezésre áll. Honnan? Kitől? Mr. Rickett nem szokta elárulni üzleti titkait... Emlegetnek telefonbeszélgetéseket melyeknél a vezetőik másik végén a nemzetközi világ másik titokzatos személyisége, Sir Bazil Zaharoff állott...

Rickettet barátai „Lawrence of Finance”-nak nevezik. Amí az „arabiai Lawrence” a politikában volt, az Rickett a gazdasági életben. Az „abesszini Rickett”. Lehet, hogy még sokszor fogunk hallani róla. Lehet, hogy soha többé. Ez az utóbbi mindenestre kellemetlenebb lesz neki...

Timisoara is követi Arad példáját a hazárdjáték-klubok társadalmi bojkottjával

Mit mond a timisoarai Kereskedők Egyesületének hivatalos közleménye? — Tisztviselői fizetésekkel nem lehet a szerencsét üldözni...

Timisoaráról jelentik: Az a társadalmi bojkottmozgalom, amelyet Aradvárosa és vezető-társadalma kezdeményezett a hazárdjáték-klubok működése ellen — mint előre bejósoltuk — őszinte visszhangra talált más ardeali városokban is. Igy a timisoarai Kereskedők Egyesülete is állást foglalt a játéklklubok okozta társadalmi kárral szemben és az alábbi kommiunikét tette közzé:

— **Niculescu-Ritz**, a Sfatul Negustoresc központi elnökének timisoarai látogatásával kapcsolatban a sajtóban különféle hírek terjedtek el a Kereskedők Egyesületének és a Sfatul Negustoresc helybeli fiókjának küszöbön álló egybeolvadásáról. Az egyoldaluan sugalmazott hír és különösen annak személyi vonatkozásai még távolról sem felelnek meg a valóságnak. A Kereskedők Egyesülete október 1-én tartandó közgyűlésén választja meg új elnökét, akinek a számára tartja fenn azt, hogy az egyesületi választmány részvételével az egyesület mozgalmi irányítását illetőleg bárkivel is tárgyalásokat folytasson. E tényállással ellenkező mindennemű hír alaptalan és a kereskedők összességének félrevezetésére alkalmas. Az igazgatóság azonban már most szükségesnek tartja annak hangsúlyozását, hogy az egyesület bármily irányu cselekvését kizárólag a banati kereskedelmi érdekek, de nemkevésbé a szigorú erkölcsiség törvényei fogják irányítani, ami kizárja annak lehetőségét, hogy

a kereskedők erkölcsi testületének fogalmával nyereszkesedési célt, vagy a polgárságra káros szerencsejáték-klubok fenntartása összeegyeztethető legyen.

Remélhetőleg az egyesület nem áll meg fenti megbélyegző nyilatkozatánál, hanem továbbra is felszínen tartja a kérdést és mindent elkövet, hogy érvényre juttassa a kereskedők egy részénél már megindult bojkottmozgalmat.

Amióta a kártyajátékról szóló törvény megszületett — írja ebből az alkalomból a *Temesvári Hírlap* — és nyomában ellepték vidékeinket azok a kóborlovagok, akiknek jelenüknel és jövőjüknel csak a multjuk homályosabb, azóta két tünetet észlelhettünk. Először ellepte a közönség a számokkal cifrázott zöld asztalt és ájtatosan hallgatta a krupier bővös szavát, reszkető kezekkel rakta fel a 20 és 100 lejes zsetonokat és sóvárgó szemekkel tekintett a bank előtt álló zsetonhalmaszra, amely az enyém lehet, a tiéd lehet, mindenkié lehet, aki csak — megnyeri. *Heteken át mindenki nyerni próbált.* Haidani montekarlói elmosódott emlékek szavára hallgató szerelmesei a rulettnék, komoly üzletemberek, olyan köztisztviselők, akiknek csak hivatali szolgálatuk teljesítése közben volna szabad átlépniük a játéklklubok külszöbét, egytől-egyig egyforma rajongással üldözték a szerencsét.

Azonban idegen hang vegyült csakhamar a játékba, amely tulharsogta a játékmester, csábító szavát.

Olyan vállalatok, olyan intézmények tiltották el tisztviselőiktől a játéklklubok látogatását, akik eddig sohasem avatkoztak bele alkalmazottaik magánéletébe.

Azok a komoly és megfontolt vezetők, akik erre az álláspontra helyezkedtek, hamarabb belátták, mint a szerencse üldözői, hogy havi 3000—5000 leies fizetésekből nem lehet szerencsét üldözni. Illetve lehet, ha az illető alkalmazott először leszámol becsületével, leszámol a társadalommal szembeni kötelezettségeivel, sőt ha mindez nem elég, akkor — leszámol életével is...

Timisoarán jelenleg négy játéklklub működik. Három hónappal ezelőtt kinevették volna azt, aki ilyen sorsot jósolt volna a timisoarai éjszakának.

A rulett-, kártya- és a cheminkoporsó diadalmaskodott.

Szerencsére már elérkeztünk a második fejezethez, amikor ezt a diadalt megakasztja utjában az intézmények, a vállalatok tiltó szava. A kártyaklubok elszaporodása következtében fellépett ellenhatás különben

napról-napra nagyobb erőt képvisel. A fővárosban, ahol talán még lelkiismeretlenebbül folyik a fosztogatás, a Zorile című lap indított ostromot a cheminkoporsó és rulett-várak ellen.

Gyárüzem alapítását tervezi Aradon a Benz-Mercedes berlini világcég

A gyáralapítási tervezet a város vezetősége előtt — A város ingyen telket és tízévi városi adómentességet hajlandó adni az új iparvállalatnak

Feltűnést keltő bejelentést tett Aradváros interimár-bizottsági ülésén *Vulpe* Iosif interimár-bizottsági alelnök. *Vulpe* Iosif ugyanis a napokban egy magánlevelet kapott egyik budapesti közeli ismerősétől, aki egyébként a budapesti Belvárosi Takarékpénztár egyik fő-tisztviselője. A fő-tisztviselő közölte vele, hogy a berlini Benz-Mercedes-gyár egyik magyar származású igazgatója, *Rickinger* Béla érdeklődött nála az elmúlt napokban, vajjon mennyire volna rentábilis és lehetséges az, hogy

a Benz-Mercedes gyár, a közismert nehézipari üzem, amelynek főleg autógyártmányai ismeretesek világszerte, Románia területén létesíthessen egy külön gyárüzemet, azzal a megfontolással, hogy innen lássa el a keleteurópai és távolkeleti felvevőpiacot.

A budapesti informátor értesülései szerint a Benz-Mercedes-gyár berlini igazgatósága a napokban ilyen értelemben már tárgyalásokat is kezdett Cluj város interimár-bizottságával. A budapesti bankember hívta fel Benz-Mercedesék figyelmét az Arad megmentése érdekében megindult nagyszabású városmentő akcióra, azzal a megjegyzéssel, hogy vajjon

a berlini gyár szempontjából nem volna-e sokkal megfelelőbb új gyáralapítás céljaira Arad városa,

mint Cluj? Attól eltekintve, hogy itt csaknem készen kaphatják meg az Astra munkatelepét, nyilván szállítási tarifa-ügyekben is megfelelőbb lenne a nyugati határszélhez közelfekvő Arad városa, mint a központibb fekvésű Cluj.

Vulpe Iosif felhívta a városvezetőség figyelmét a Benz-Mercedesék terveire, egyben felvetette a kérdést, hogy az „Aradért!” megindult mentőakció vezetőinek vagy a városvezetőségnek tegyék-e kötelességévé, hogy a megnyilatkozott érdeklődésre mielőbb reflektálják.

Leégett Tatafőváros

a gróf Esterházy-féle téglagyár

BUDAPESTRŐL jelentik: Tegnap délelőtt kigyulladt és csaknem teljesen elpusztult a gróf Esterházy-féle tatafővárosi téglagyár. A gyáregületek, a lakóházak és gépteremek már valamennyien lángban állottak, amikor az egész környék tüzoltósága kivonult az oltáshoz. A mentési munkálatok óriási nehézségekbe ütköztek, mert a hatalmas gyárkémények összeomlása minden pillanatban várható volt.

A déli órákban az épületek emeleti részei már mind összeomlottak. A kár felbecsülhetetlen. A tűz okát még nem sikerült megállapítani, miután a tűz nem egy, hanem több helyen tört ki egyidőben.

A ma reggel kigyulladt borzalmas tüzet, amely az Esterházy-féle téglagyárat borította lángba, csak délután sikerült a tűzoltóságunk eloltania. Elpusztult a gyár háromemeletes épülete, a 70 méter hosszú présház, a fűház, két körkemence egy 1200 méter hosszú szárlítócsűr. A kár közel egy millió pengő, ami azonban biztosítást utján megtérül. A tűz okát eddig még nem sikerült kideríteni.

nak. Az interimár-bizottság, amely nagy érdeklődéssel figyelt fel az érdekes bejelentésre, megbizta dr. *Cotioiu* Romulus városi interimár-bizottsági elnököt, hogy levélileg lépjen érintkezésbe a Benz-Mercedes-gyár berlini igazgatóságával és hívja fel figyelmüket arra a tényre, hogy Arad városa a legmesszebbmenő áldozatokat hajlandó meghozni az új autógyár itteni felállításáért, amely *Vicas* Iuliu dr. bizottsági tag véleménye szerint legelső sorban is abban kell hogy kifejezésre jusson, hogy a város ingyen telket és tízévi városi adómentességet biztosít az új iparvállalatnak.

CORSO 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{2}$ órák

A cigánybáró

Adolf Wohlbrück, Hansi Knotek, Fritz Kampers

SELECT 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{2}$ órák Premier!

Másodvirágzás

(Liebe dumme Mama)

Zenés vígjátékláger. Főszereplői:

Hermann Thimig, Lulise Ullrich, Theo Lingner, Leopoldine Konstantin, Gustav Waldau.

URANIA 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{2}$ órák Premier!

SHIRLEY TEMPLE,

a legkedveltebb, legnépszerűbb gyerekszínésznő, mosolyt fakasztó filmje

Kacagó szemek

Október 1-én kezdi
TEODOR SELEGIAN tanár

a román és német
nyelv- és kereskedelmi levelezési
tanfolyamait.

Szakkeres és egyéni tanítás, éveken át kipróbált és bevált módszer szerint a délutáni és esti órákban kezdők, haladók és gyakorlók részére. — Beiratások már most a **Kereskedelmi Iskolában** (a Kulturpalota mellett) földszint, balra, első ajtó, d. e. 10—1 és d. u. 6—8 óra között. 5298

HIREK

„Éljen Abesszínia!”

Ez a telkes felkiáltás nem az addisabebai parlamentben, az angol alsóházban, vagy a népszövetségi tanácsülésen hangzott el, hanem Bucarestben, a kormány gazdasági bizottságának ülésén. Az Abesszínia iránti rokonszenv spontán megnyilatkozása pedig annak tulajdonítható, hogy Haile Selassie császár, anélkül, hogy tudott volna róla, megmentette a kormány egyik tagját a lemondástól és megkímélte a kormány többi tagját attól, hogy az esetleg megüresedő miniszteri tárca elfoglalására induló rohamot szenvedje át. Ami majdnem olyan izgalmas, mint egy abesszin hadjárat...

A történet ott kezdődik, hogy a mezőgazdasági export sehogyan sem funkcionált úgy, ahogyan azt a szimpatikus Sassu földművelésügyi miniszter elképzelte. Hol az egyik oldalon, hol a másikon merültek fel nehézségek és a miniszter tervét, amelyek papíron nagyszerűen festettek, egyáltalában nem váltották be a hozzájuk fűzött várakozásokat. Végül is odáig súlyosbodott a helyzet, hogy a kormány köreiben nyíltan beszéltek Sassu miniszter közeli lemondásáról és a tárca-aspiránsok kebelében remények dagadoztak... De ime: közbeszólt a sors, amely a szorongatott miniszter pártjára állott. Az olasz-abesszin viszoly kiélesedett és buzánk, rozszunk, zabunk keresett cikk lett a világgazdaságon. Nem győzzük lebonyolítani a megrendeléseket, az export nagyszerűen folyik és Sassu miniszter már régen félretette lemondási szándékát. A kormány gazdasági bizottságának legutóbbi ülésén boldogan bejelentette, hogy a gabonaértékesítési akció nagyszerűen folyik, búzát, rozst és zabot olyan mennyiségekben és olyan feltételek mellett szállítunk, amelyek felülmúlják az összes várakozásokat. A jelentés megfelelő örömet váltott ki, csupán Mitita Constantinescu pénzügyi alminiszter nem tudta megállni, hogy a földművelésügyi miniszteri jelentés befejezésével, az irónia gyenge árnyalatával kollégája felé ne kiáltssa:

— Éljen Abesszínia! —

Amihez Sassu miniszter teljes szívvel csatlakozott.

S ha a miniszterek bokros elfogulságaik közepette nem is szoktak sürin imádkozni, valószínű, hogy a földművelésügyi tárca vezetője naponkint küld áhitatos fohászt az égi hatalmak felé, hogy ha már közeléptek bársonyszékének megmentése érdekében, legalább tartsák fenn a jelenlegi helyzetet odalenn a messzi Afrikában, amíg — egész gabonafelcseslegünket nem sikerül kellő módon elhelyezni.

Ily módon keverték össze a sorsokat szövből párkák Juda oroszánjának küzdelmeit egy bucuresti-i miniszteri tárca sorsával...

(rosi)

— **ESŐ CSÖKKENŐ HŐMÉRSÉKLETTEL.** Élénkülő délnyugati, később nyugati és északnyugati szél, növekvő felhőzet. Nyugatról újabb esők lehetségesek. A hőmérséklet keleten tovább csökken.

— **ZÜRICH I ZÁRLAT:** Páris 20.29 és fél, London 15.18 és fél, Newyork 307 és ötnyolcad, Amszterdam 207.40, Berlin 123.70, Prága 12.74, Varsó 57.97 és fél, Bucuresti 250.

— **Gusztáv svéd király balesete.** Stockholmból jelentik: Gusztáv svéd király, aki közismerten kiváló sportember, nagy híve a tennisz és más sportoknak, előrehaladott kora ellenére. A királyt egy hajtóvadászati során baleset érte. Visszatérve a vadászatról, a király lova hibásan lépett és a váratlan mozdulat folytán az uralkodó kilendült nyergéből és a földre zuhant. A király balkezén sebesült meg.

— **Értekezlet tartanak decemberben a kis-antant-államok Jegybankjainak Kormányzói.** A jugoszláv Nemzeti Bank elhatározta, hogy a kis-antant-államok Jegybankjainak kormányzóit értekezletre hívja össze. A legutóbbi értekezletet — mint emlékeztetés — Bucarestben tartották meg egy esztendővel ezelőtt. A tervek szerint a jugoszláv Jegybank által összehívott értekezlet színhelye Belgrad lesz és megtartására ez év decemberében kerül sor.

— **A finn öbölben megint elsüllyedt egy szovjet hadihajó.** Varsóból jelentik: A finn öbölben újabb hajószerecséltenség történt. Alig néhány héttel ezelőtt egy szovjet tengeralkiráj süllyedt el és hasztalan volt minden mentési kísérlet, a buvárhajó teljes személyzete a hullámsírban lelte halálát. Ezúttal egy szovjet torpedóromboló nem tudott menekülni a hirtelen támadt vihar elől és elsüllyedt. A személyzet sorsáról még semmi hír sem érkezett.

— **Dr. Monay Ferenc Aradon.** Dr. Monay Ferenc, a Minorita-rend asszisztens generálisa ma délelőtt Aradra érkezett. Monay dr. aki jelenleg a Szent Péter-templom pápai gyóntatójának magas tiszttségét tölti be, az aradi Minorita-rendház vendége és ittartózkodása alatt részt vesz az egyházi teendőkben. Szerdán este megjelent a női kongregáció gyűlésén, ahol meleg szeretettel ünnepelték az aradi származású Monay Ferenc dr.-t.

— **Az Universul válaszol.** Rövid hír jelent ma meg az Universul legutóbbi számában, válaszul Incullet belügyminiszternek mai számunkban ismertetett nyilatkozatára, amelyben a cenzura problémájával foglalkozik. A fővárosi lap közli, hogy a belügyminiszteri nyilatkozat szövegét megkapta, azonban nem közölte, mert addig, amíg a lap saját véleményét nem mondhatja el a cenzuráról, nem hozza nyilvánosságra a kormány egyik tagjának erre vonatkozó véleményét. A hír általános feltűnést keltett politikai körökben, mert ez újabb megnyilatkozása annak a harcnak, amelyet az Universul főszerkesztője, Stelian Popescu vol igazságügyminiszter a cenzura ellen folytat.

A náthásság gyógymódja

A nátha egészen újszerű gyógymódját közli az emberiséggel Mr. Beach-Smith londoni polgár egy levelében, melyet a Daily Telegraph szerkesztőjéhez intézett. A recept a következő:

— Ha úgy érezzük, hogy náthásak kezdünk lenni, hajoljunk le, fűzzük ki a cipőnköt, aztán fűzzük újra be, azután többször ismételjük meg ezt a műveletet. Én a receptet két évvel ezelőtt egy délafrikai újságban olvastam s azóta rendszeresen követtem. Ilyen módon sikerül náthámat csirájában elfojtanom.

Erősebb nátha esetén nyilván magasszáru cipőt, influenza esetében pedig valószínűleg fűzős csizmát ír elő az ötletes ember.

— **Báró Riedl Zdenkóné öngyilkossága.** Budapestről jelentik: Báró Riedl Zdenkóné, egy MÁV. főfelügyelő felesége budai lakásán felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már halott volt. Az asszony idegbaja miatt menekült a halálba.

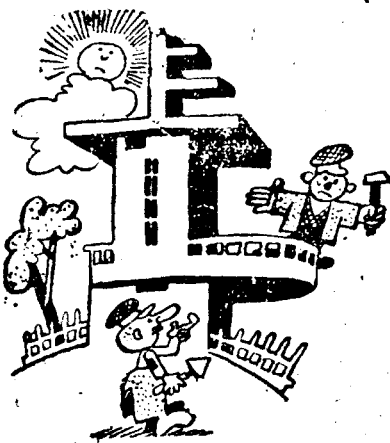
— **Felner Frigyes képviseli a francia erkölcsi és politikai tudományok akadémiáját a budapesti tudományegyetem háromszázéves jubileumi ünnepségein.** Budapestről jelentik: A francia erkölcsi és politikai tudományok akadémiája a Pázmány Péter Tudományegyetem háromszázéves jubileumi ünnepségein hivatalos képviselővel megbizta levelezőtárgját, dr. Felner Frigyes egyetemi tanárt. A kiváló magyar egyetemi professzor ért kitüntetés finom kifejezője annak az osztatlan megbecsülésnek, amellyel a külföldi államok tudományos fórumai viseltetnek Felner Frigyes tevékenysége és tudományos kutatómunkájának értékes eredményei iránt.

Új helyiségében is, a régi szolid áruk mellett
nyit elsőrendű munkát
ROSENZWEIG szücs
St. Moise Nicara 2. 5229
Szörmék javítását, átalakítását is vállalom.

— **Elhunyt Forgách János gróf, volt osztrák-magyar nagykövet.** Budapestről jelentik: Forgách János gróf, felsőházi tag, volt osztrák-magyar nagykövet, ma 65 éves korában elhunyt.

— **Dr. Boros Ernő fogorvos, rendelését újból megkezdte.** 5444

Modern építészet

— **Halló, készen vagyunk! Miért nem jössz még le...?**

— **Nem tudok. Az építész a lépcsőről elfeledkezett...**

— **NYELVVIZSGÁZNAK A TÁNCANÁROK.** Tudósítónk jelenti: A táncitanítók és tanárok országos egyesülete 1936. tavaszán nyelvvizsgára állítja a táncanárokat, akiket ez alkalommal táncból is levizsgáztatnak. Elhatározta az elnökség, hogy a jövőben csak előzetes akadémiái kiképzés és kellő gyakorlat után engedik vizsgára a jelölteket.

— **Kínai banditámadás Csing-tauban.** Londonból jelentik: A Reuter-ügynökség jelentése szerint tegnap reggel puskákkal és pisztolyokkal felfegyverzett kínai banditák megármadták Csing-tau városában a rendőrséget és 20 tisztet, valamint rendőrt lemeszároztak majd elmenekültek, mielőtt a segélycsapatok megérkeztek volna.

— **Elfogta a csendőrség az Avas-hegység betyárjait.** Satumareről jelentik: Az Avas-hegység környékén újra feltámadt a régi, rettegett betyárvilág. Avasi legények rablóbandába tömörülve rémítgették a vidéket, raboltak, fosztogattak és végül meggyegettek a károsultakat. A csendőrség a sorozatos betörésekről tudomást szerzett és nyomozni kezdett a tettesek után. Néhány napi hajszá után Olariu G. csendőrőrmester elfogta a rettegett banda vezérért Pop Jiont és a banda öt tagját. Az elfogott banditák mindent bevallottak. A leleplezett betyárokat megbilincseltek és beszállították a satumarei ügyészségi fogházba.

— **ÓRIÁSI SZÖKŐÁR PUSZTÍTOTT JAPANBAN.** Tokióból jelentik: A „Rengo” ügynökség jelentése szerint Japán nyugati partvidékén óriási szökőár pusztított, amelyet hatalmas felhúszakadás követett. Igen sok ház összeomlott és a halottak száma eddig 63. Magában Tokióban 53 ezer ház omlott össze. Nitto közelében földcsuszamlás történt és 30 ember életét veszítette. Halvan halászcsonal sorsáról semmit sem tudnak. A Kin Sin szigeten és Tokio vidékén pusztító szélviharnak eddig 30 halálos áldozata van. Igen sokan megsebesültek és számos eltűnést jelentettek. Csak Tokióban az ár 53 ezer házat borított el. Több halászhárka kiinnrekedt a tengeren, félős, hogy ezek legénysége odaveszett. Hiusa tartományban az elemi csapások elszigeteltek 500 kullit, akik élelmiszerek híján félős, hogy elpusztulnak.

— **Helyszíni szemle adóügyben Vaiszlovich oradeai szállodájában.** Oradeáról jelentik: A pénzügyigazgatóság mellett működő adókövető bizottság Vaiszlovich Emilt a Park szálloda tulajdonosát évi 550 ezer lei jövedelem után adóztatta meg. Vaiszlovich jogtanácsosa, dr. Soós István ügyvéd utján fellebbezést nyújtott be, amelyben az ügyvéd rámutatott arra, hogy az adóalapul vett 550 ezer lei összeg irreális, mert a főúri kényelemmel berendezett szálloda éppen exkluzivitására való tekintettel a legnagyobb részét üresen szokott állani. Beadványában felkéri az ügyvéd, hogy a pénzügyigazgatóság tartson helyszíni szemlét a szállodában, melynek során kétségkívül meggyőződhetik arról a bizottság, hogy a fellebbezésben foglalt állítások mindenben tökéletesen fedik a valóságot. A benyújtott beadvány alapján azután Athanasiu törvényszéki főelnök és Sheres pénzügyigazgató szállottak ki és megállapították, hogy a jogtanácsos által elkészített fellebbezés adatai megfelelnek a valóságnak, aminek figyelembe vételével 316 ezer leire szállították le Vaiszlovich adóalapját.

— **Meghülésnél, náthalásznál, torokgyulladásnál, mandulalobnál, fülkatarrusnál, valamint idegfájdalmaknál és szagátásnál naponta fél pohár természetes „Ferenc József” keserűviz nagyon jót tesz, mert a gyomorbelcsatornát alaposan kitisztítja és dezinficiálja, azonkívül pedig megfelelő emésztést biztosít. Egyetemi orvostanárak véleménye szerint a Ferenc József viz hatása gyors, kellemes és megbízható és ezért használata járványok idején is igen célszerűnek bizonyul.**

— **Új épület a Carol-bulváron.** Aradváros vezetősége elfogadta a Constructia építkezési cég terveit egy kétemeletes modern építkezésre vonatkozólag. Az új épület modern családi ház lesz, amelyet dr. Ioan Hontiu ügyvéd épített a Carol-bulvár 35. szám alatt.

— **Elkészült a vádirat a satumarei pénzügyi panama ügyében.** Satumareről jelentik: A satumarei pénzügyigazgatóságon leleplezett nagyszabású panama ügyében az ügyészség elkészítette a vádiratot. A vádirat szerint tíz pénzügyigazgatósági tisztviselő és hét közvetítő ellen zsarolás miatt emeltek vádat. A perben 170 tanút idéztek be. A tanúk nagyrésze a megszarolt adóalanyokból áll. A vádlottak között van Tocacu Valentin volt pénzügyigazgató, Sebestyén József, Csata Jenő, Hollósi János és Berindean Vasile főellenőrök és még néhány pénzügyi tisztviselő. A többnaposnak ígérkező tárgyalás, minden valószínűség szerint már október hónap folyamán meg lesz.

— A városi tisztviselők ügye. A városvezetőség szerdán tárgyalta le a városi tisztviselők fizetésrendezési kérését. Ugy döntöttek, hogy Cotioiu Romulus dr. elnök Olariu Stefan vezértitkárral utazik Bucarestbe a közeljövőben, hogy a szóbanforgó 24 tisztviselő alapfizetésének ügyét rendezzék.

— Halálozás. Sulyos gyász érte Stefan Zabb városi bizottsági tagot Aradváros régi iparvezetőtagját. Felesége, született Klapok Rozália szerdán váratlanul elhunyt. A megboldogult földi maradványát f. hó 27-én délután 3 órakor helyezik örök nyugalomra a felsőtemetőben.

— Érvénytelenítették a debreceni és a nyírbátori választási eredményeket. Budapestről jelentik: A közigazgatási bíróság több napos tárgyalás után ma hirdette ki ítéletét a debreceni választás ellen beadott petíció ügyében. Mint ismeretes, a debreceni választáson Lázár Andor igazságügyminisztert, Györky Imrét és Festetics Sándor gróft választották meg. A független kisgazda-párt petíciót adott be a választás ellen, mert Hegymegi Kiss Pál jelölését törvénytelenül és szabálytalanul elutasították és így ő nem vehetett részt a választási küzdelemben. A közigazgatási bíróság helyt adott a petíciónak és a választást törvénytelennek minősítette. A debreceni petíció ügyének tárgyalása után a közigazgatási bíróság a nyírbátori petíció ügyében is ítéletet hozott és ezt a választást is megsemmisítette. Itt annakidején Thuránzky Pált választották meg képviselőnek.

— LETREJÖTT AZ EGYEZÉS A VÁROS ÉS AZ ARADI HÁZTULAJDONOSOK SZINDIKÁTUSA KÖZÖTT. A városvezetőség szerdai ülésén bejelentették, hogy a tervezett megegyezés Arad városa és az aradi háztulajdonosok Szindikátusa között a kataszteri taksák kérdése ügyében létrejött. Ennek következtében a Szindikátus visszavonta közigazgatási perét a legfelsőbb közigazgatási bíróságon.

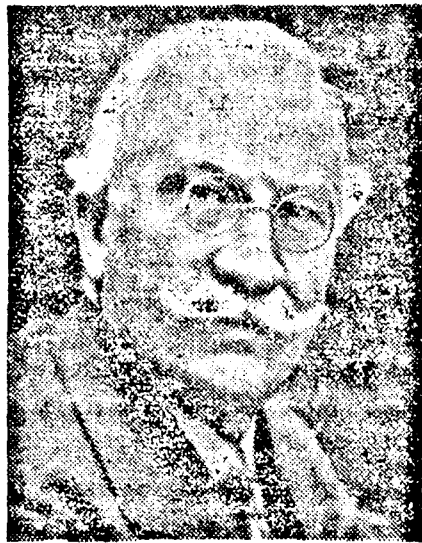
— Hetvenkét aradi ucca névcsereje. Ismeretes, hogy a városvezetőség felszólította a mérnöki ügyosztályt, hogy állítsa össze mindazoknak az aradi utcáknak névjegyzékét, amelyeknek elnevezése egymáshoz hasonlít s így állandó zavarokra ad alkalmat a helyzet. Muresan Ioan városi főmérnök kimutatása szerint 72 ilyen ucca létezik Aradon. Ezeknek felét tehát új névre fogja keresztelni az a bizottság, amelyet a városvezetőség szerdai ülésén küldtek ki és amelyben Parecz Béla dr. bizottsági tag, Muresan Ioan városi főmérnök, valamint az aradi kataszteri hivatal egyik képviselője foglal helyet.

— Borzalmas orkán a Mechnik-völgyben. Klagenfurtból jelentik: A Mechnik-völgyben borzalmas orkán pusztított. Egyes helyeken 20 centiméter magas jégréteg borította a földeket. A szántóföldeken óriási a kár. A heves zivatarral járó villámcsapások két embert megöltek és több tüzet okoztak.

— PÉNTEKEN: VÁROSI PRÓBAVÁGATÁS. A városvezetőség által elrendelt próbavágást a vágóhídon a városvezetőség és a husiparosok képviselőinek jelenléte mellett pénteken reggel tartják meg.

Megalakult az új spanyol kormány

Madridból jelentik: Az új spanyol kormány megalakult, összetétele a következő: Miniszterelnök és pénzügyminiszter Chiapa Prieta, külügyminiszter Lerroux, belügyminiszter Pablo Blanco, hadügyminiszter Gil Robles, közoktatásiügyi miniszter Recha, közmunka-

LERROUX

ügyi és közlekedésügyi miniszter Lucia, igazság- és munkaügyi miniszter Selmon, ipar- és kereskedelemügyi miniszter Marniez és Velesco és tengerészeti miniszter Rahola. Az új kormány a parlamentben nagy többséggel rendelkezik, Chiapa Prieta most első ízben miniszterelnök. Kormányában helyet foglal három radikális, három agrár néppárti, egy agrárpárti miniszter és végül a katalán ligának egy tagja.

A Fehér Kereszt tánciskolában

Intelligens családok gyermekei részére október 1-én új kolon kezdődik. Külön tisztviselő és deák kolonok. Belratkozások: Kedd, csütörtök, szombat és vasárnap este 8 órától a Fehér Keresztben, feljárata CORSO MOZIAU. Minden csütörtök, szombat és vasárnap este 9 órától tanogyakorló. Októberi tanfolyamra belratkozik a szeptemberi kolont díjtalanul látogathatják. Elsőrendű jazz harmonikával. IRITZ ILONKA, táncitanárnő.

— Fej-, váll- és ágyékreamnál, ischiásnál, idegfájdalmaknál, szagátásnál és zsabánál a természetes „Ferenc József” keserűviz rendkívül hasznos hájszer, mert korán reggel egy pohárral bevéve, az emésztőcsatornát alaposan kitisztítja és méregteleníti.

— Egészségügyi vizsgálat az aradi rendőrségen. Az aradi rendőrség központi épületéhez tartozó melléképületek, továbbá a fogda már régóta egészen türehetetlen állapotban vannak és a higiénia követelményeivel szöges ellentétben állnak. A rendőrkvészura kérte a városi főorvosi hivatalt, hogy a helyzetet vizsgálja meg és arról tegyen jelentést a városvezetésnek. Ma délelőtt megjelentek a rendőrségen dr. Luszt és dr. Pascuti hatóságai orvosok, akik csakugyan konstatálták, hogy a rendőrség melléképületei teljesen türehetetlen állapotban vannak. A helyzetről jegyzőkönyvet vettek fel, ami azonban még nem jelenti a sérelem orvoslását, minthogy a rendőrségi épület régóta esedékes helyrehozatalára a városnak jelenleg nincs pénze.

— Elkészült az ügyészégi vádlóindítvány Mangra Vasil rendőrkomiszár ügyében. Az aradi ügyész ma elkészítette a vádlóindítványt Mangra Vasil rendőrkomiszár ügyében, akit megvesztegetéssel vádol. Mangrat — mint ismeretes — azzal vádolják, hogy egy razzia alkalmával kényszerített egy Deutsch nevű aradi-noui lakost, akit egy szállodában talált egy uriaszonnal bizalmas gyvűttesben, hogy 1500 leit adjon neki. Érdekes, hogy az ügyészesség vádat emel Deutsch ellen is, hivatalos közeg megvesztegetése címén.

— Ma az alant gyógyszertárak tartanak előszolgálatot:

HAJÓS: Bulv. Rex. Marla 8.
KAIN: Piata Avram Iancu
MEDERMAYER: Piata St. Sava.

— Verekedés sulyos sérüléssel. Ma a reggeli órákban tragikus kimenetelű verekedés játszódott le Aradon, a Popa Ioan Rusu-uccában Juhász József bérkocsis, aki a szóbanforgó ucca első számú házában lakik, összetalálkozott régi haragosával, Borbély István bérkocsissal. A két ember összeszólalkozott, majd dulakodni kezdtek és a verekedés során Borbély oly szerencsétlenül ütötte meg Juhászt, hogy az balszemére megvakult. A sulyosan sérült embert dr. Luszt Ferenc hatósági orvos részesítette első segélyben.

Üzletáthelyezés!

Eminecu 15. szám alól áthelyeztem szűcs- és szőrmeáru üzletemet Bratlanu 10 szám alá a Iosif Vulcan iskolával szemben, ahol mindennemű szőrme munkálatok és festések a legolcsóbban készülnek. Szíves pártfogást kérve:
5032 ZÁGONY ISTVÁN
szűcs és szőrmepestő

— Jelentés az aradi járvány-irontról. A városi közegészségügyi hatóságok kimutatása szerint jelenleg Aradon husz vérhas-beteg és 11 tifusz-beteg áll orvosi kezelés alatt. Ezek közül az utóbbi héten hét ember betegedett meg vérhasban, míg három esetében állapotották meg a fertőző tifusz jelenlétét.

Dr. Economu Virgil:

FOOTBALL

nélkülözhetetlen sport-szakkönyv, gazdag illusztrációkkal, 600 oldal terjedelemben.
200 fényképpel. Ara 200 lei.
Kapható az összes aradi könyvkereskedésekben. 5187

A világ legkeményebb orvosi folyóirata így ír a „Gastro D” új amerikai gyógyszer csodálatos hatásáról.

A „Wiener Medizinische Wochenschrift” többek között ezt írja: A „Gastro D” kezelés hatásosnak bizonyult az emésztőszervek ideges zavarainak eseteiben, ahol a klinikai és chemio-fizikai vizsgálatok nem mutattak ki semminemű anatómiai elváltozást. Ezeknek a megbetegedéseknek alapja a túlzékonyság, amely könnyen megszüntethető a „Gastro D” kezeléssel. A „Gastro D” elősegíti az epe kiürülését, mert szabályozza a belek peristaltizmusát (a belek mozgását) és ezáltal megakadályozza az epeutak fertőzését. Vastagbélgyulladás (Colitis) és epegyörcsök eseteiben kielégítő eredményeket értünk el. A vakbélgyulladás által okozott vastagbélfájdalmak — a belek peristaltizmusának (mozgásának) szabályozása következtében — csillapulnak és megszűnnek. A vizelet visszatartásával összekötött vese és hólyaggyörcsök eseteiben a „Gastro D”-nek azonnali hatása van.

Összefoglalva megállapíthatjuk, hogy a „Gastro D”-nek csillapító és azonnali hatása van a következő esetekben: az összes gyomor- és bélfekélyknél, a gyomor és béltejéki görcsöknel, gyomorsavtúltengés, vagy működési zavarokból eredő fájdalmaknál, a vegetatív idegrendszer szempontjából labilis egyéneknél, valamint operációk után előforduló összenövéses fájdalmaknál. A „Gastro D”-kezelés ajánlatos még a gyomorkacsok görcseinél, a vizelet és epeutak görcseinél, colitisnél, ér- és hörgőgyörcsöknel. A „Gastro D” rámutat arra, hogy görcsrel, szervi sérüléssel, vagy szükülettel állunk e szembe. Tehát a „Gastro D” egy nagy értékű görcsoldó és csillapító szer. Figyelje a fentemlített folyóiratból itt megjelenő további idézeteket. Dr. F. T.

A „Gastro D” gyógyszert 130 lei utánvétellel küldi az európai vezérképviselő: CSASZAR E. gyógyszerész: Bucuresti, Calea Victoriei 124.

— Sulyos tömegmérgezés egy olaj szanatóriumban. Chujról jelentik: Sulyos tömegmérgezés történt hétfőn este a Cozmuta-tüdőszanatóriumban, ahol husz betegnek calcium-chloratum injekciót adtak. A betegeket, akik hirtelen rosszul lettek és sulyos mérgezési tünetek mutatkoztak rajtuk, az orvosok vették ápolás alá és csak fáradtságos munka után tudták valamennyiüket magukhoz téríteni. Ha nem fedezik fel idejekorán rosszullétüket, a nyilván ártalmas injekciók beláthatatlan tragédiát okoztak volna. Kedden a rendőrség és az ügyészség Hossu dr. törvényszéki orvos kíséretében kiszállt a tömegmérgezés színhelyére, ahonnan a kérdéses injekcióból az egész készletet elkobozták. A könnyen tömegtragédiát okozható injekciókat vizsgálat végett a bucuresti vegyvizsgáló állomásra küldik.

— Új sakkör Aradon. Nagy érdeklődés előzi meg az ujonnan szervezett sakkör alakuló közgyűlését, melyet 26-án, csütörtökön este 9 órakor tartanak meg a Dacia-szálló külön helyiségében. A sakkör a sakk eszméjéhez hiven a legteljesebb demokrácia jegyében indul és szívesen látja soráiban mindazokat, akik komolyan és szeretettel foglalkoznak ezzel a nemes szellemi játékkal. Mint-hogy az utolsó évtizedben egy megfelelő sakk-egyesület híján a sakkozás különböző sportegyesületeknél decentralizálódott, az új egyesület tervbe vette azt is, hogy ezen egyesületek között az összekötő kapcsot megszervezze. A vezetőség felkéri a sakkozókat, hogy az alakuló közgyűlésen jelenjenek meg.

— Halló! Az aradi rendőrszenekar vasárnap, szeptember 29-én hangversenyt és táncos mulatságot rendez az aradi-noui Kornett-féle vendéglő összes helyiségében. Délután 4 órakor lesz a hangverseny, majd este 9 órakor tánc.

— Panaszok a kocsi és az autobus-strandok ellen. A városvezetés elé számos kívánságot terjesztettek különböző érdekeltségek a vidéki autobusjáratok kocsistrandjának, továbbá a törvényszék-melletti kocsistrandnak elhelyezésére vonatkozólag. A városvezetőség elvben ki-mondotta, hogy ezeket a kérdéseket egy városi közlekedésügyi szabályrendelet során fogja rendezni: addig is a törvényszék-melletti kocsistrandot 25 méterrel tovább helyezte jelenlegi helyétől. Elrendelték egyben, hogy kísérleti időre a városi bérkocsisok csakis az Avram Iancu-téri közutnál moshatják kocsijaikat, míg a taxisoförök ezentul nem moshatják kocsijaikat városi közutvonalon, csupán a garázsaikban.

Vendéglősök figyelmébe!

LIGNUM SANCTUM tekegolyó,

dákó- és billiárdgolyó

állandó nagy raktára:

KOLAROV műesztergályosnál,
Arad, Str. Eminescu 42. 4735

A LEVERHETETLEN ANGOL HADIFLOTTA

A tengeri csataszörnyek pontos „Gothai Almanach“-ja

Az angol világbirodalom a tengerek uralmán épült fel, ezt pedig Cromwell óta fölényes hadiflotta ereje tette megdönthetetlené. Trafalgar óta a világháborúig az angol hadiflotta nem vivott élet-halálharcot, tekintélye elvitathatatlan volt. A világháborúban szinte csodákat művelt az angol hajó-építőipar, a háború óta azonban inkább stagnált az angol hadiflotta építése úgy, hogy az angol kormányzat időnként heves támadásoknak volt emiatt kitéve. Az olasz-abesszin probléma kiélesedése óta egyre több szó esik egy angol-olasz mérkőzésről, amely az adott körülmények között természetesen elsősorban a tengeren, illetve a levegőben zajlana le. Nem érdektelen ismertetni, hogy milyen is a rettenthetetlen angol flotta mai összeállítása. Erről az alábbi kimutatás számol be:

Nagybritannia esataflottája

Nelson (1925), *Rodney* (1925) 33.500 tonnás szuperdreadnoughtok, 9-9 drb. 406 mm-es, 12 drb. 152 mm-es stb. lövegekkel, 201 méter hosszúságúak és 33 méter szélesek, legnagyobb acélpáncéljuk vastagsága 400 milliméter, sebességük 23,5 tengeri mérföld óránként s egyszeri üzemanyagellátással 5000 tengeri mérföldet bírnak megtenni. E két dreadnought a világ legerősebb hadihajója.

Ramillies (1916), *Resolution* (1916), *Revenge* (1915), *Royal-Oak* (1914), - *Royal Sovereign* (1915) 30.000 tonnás szuper-dreadnoughtok, 8-8 drb. 381 mm-es, 12 drb. 152 mm-es stb. lövegekkel, 177 méter hosszú és 31 méter szélesek, legnagyobb páncélvastagságuk 330 mm., sebességük 22 tengeri mérföld, akciórádiussal egyszeri üzemanyaggal 4200 tengeri mérföld.

Malaya (1915, a maláj államok ajándéka), *Barham* (1914), *Valiant* (1914), *Warspite* (1913), *Queen Elisabeth* (1913, megsérült a Dardanellák ostrománál), 31.000 tonnás szuper-dreadnoughtok, 8-8 drb. 381 mm-es, 12 drb. 152 mm-es stb. lövegekkel, 183 méter hosszú és 31 méter szélesek s általában az előbbiekhöz hasonló erejük.

Csatacirkálók

Hood (1918. kezdve 1920-ban befejezve) — világ legnagyobb hadihajója — 44.000 tonnás, 8 drb. 381 mm-es, 12 drb. 140 mm-es stb. löveggel, 247 méter hosszú és 32 méter széles, legnagyobb páncélvastagsága 381 mm., sebessége óránként 31 tengeri mérföld, 4000 tengeri mérföld akciórádiussal.

Renown (1916), *Repulse* (1916), 35.000 tonnásak, 6-6 drb. 381 mm-es, 15-15 drb. 102 mm-es stb. lövegekkel, 229 méter hosszú és 31 mé-

Cotioiu dr.: Tendenciózusnak bizonyult a Corso-mozi kupolájával kapcsolatos bejelentés

Még évtizedekig sem kell javítani az inkriminált kupolát, — állapította meg a város műszaki bizottsága

Az *Aradi Közlöny* legutóbbi számában számoltunk be arról, hogy a város technikai bizottsága megtekintette az aradi Corso-mozi kupolaberendezését, amelyről azt állították, hogy leszakadással fenyeget. Tekintettel arra, hogy szakosan akadtak, akik ennek a képtelen beállításnak hitelt adtak, a városvezetőség a közönség felvilágosítása érdekében jónak látta, hogy hivatalos minőségben győződjék meg a helyzetről. A technikai bizottság szemléjének eredményét szerdán *Muresan Ioan* városi főmérnök terjesztette a városvezetőség elé, mosolyogva közölve, hogy a kupola vaszerkezete évtizedekig sem igényel még javítást, míg a szellőzőnyílás artisztikus, modern megoldásának építészeti biztonsága ellen sem lehet semmiféle kifogást hozni.

Cotioiu Romulus dr. városi Interimár-bizottsági elnök maga is csatlakozott a városi bizottság jelentéséhez, kijelentvén, hogy most már tisztában lehet az Interimár-bizottság azzal a ténnyel, hogy a feljelentők tendenciózusan kívánták félrevezetni úgy a hatóságokat, mint a város közvéleményét.

ter szélesek, óránkénti sebesség 31,5 tengeri mérföld, 3600 tengeri mérföld akciórádiussal.

Nehéz cirkálók

30 drb. főleg 8-12 éves, átlag 9800 tonnás, 8-8 drb. 203 mm-es lövegekkel, 180 méter hosszúságúak és 21 méter szélesek, 76 mm. legnagyobb páncélvastagsággal, 10.000 tengeri mérföld akciórádiussal és óránként 32 tengeri mérföld sebességgel. Épülőben körülbelül 6 nehéz cirkáló.

Könnyű cirkálók

8 drb. új, 7000 tonnás, 8-8 drb. 152 mm-es lövegekkel, átlag 160 m. hosszúságúak és 18 méter szélesek, 32 tengeri mérföld sebességgel és 400 tengeri mérföld akciórádiussal.

25 drb. átlag 5000 tonnás, 6-6 drb. 152 mm-es löveggel, 29 mérföld sebességgel és 2300 mérföld akciórádiussal.

22 drb. flotillavezető, átlag 1500 tonnás, 5 drb. 120 mm-es löveggel, óránként 36 tengeri mérföld sebességgel s 6000 mérföld akciórádiussal, 103 méter hosszúságúak és 10 méter szélesek.

166 torpedóromboló, 1200-1400 tonnásak, 4-4 drb. 102 mm-es löveggel, 34-37 tengeri mérföld sebességgel és 5-6000 tengeri mérföld akciórádiussal.

Repülő-anyahajók

Gloriosus, *Courageus*, 22.500 tonnásak, 16-16 drb. 120 mm-es légvédelmi löveggel, 52 repülő befogadására.

Furius, 22.500 tonnás, 10 drb. 140 mm-es löveggel, 36 repülő befogadására.

Eagle, 22.600 tonnás, 9 drb. 152 mm-es légvédelmi löveggel, 32 repülő számára.

Hermes, 11.000 tonnás, 6 drb. 140 mm-es löveggel, 15 repülő számára.

Argus, 14.500 tonnás, 6 drb. 102 mm-es löveggel, 15 repülő számára.

Albatros, 4800 tonnás, 10 repülő számára.

Arc Royal, 7000 tonnás, 12 repülő számára.

Buvárnaszádok

Körülbelül 60 drb. 1300-2500 tonnás, 90-105 méter hosszú, 1 drb. 102 mm-es löveggel, géppuskákkal, valamint torpedóvető csövekkel felszerelve. A legújabbaknak víz felett 20.000, víz alatt 120 tengeri mérföld az akciórádiusa.

Mindezekhez különféle monitorok, műszaki és kiegészítő hajók járulnak. Az egyes támpontokon nagymennyiségű üzemanyag, lőszer, stb. van lerakva s javítóműhelyek állanak rendelkezésre.

A támpontok kikötői buvárnaszádok ellen vízi-és légi őrszolgálattal, valamint nagy acélhálókkal védekeznek. A repülőket kedvező időben mélyre látják s felderítik a tengeralfeljárókat.

Légi erők

Az 1935-ös kimutatások — amelyek azonban az elmúlt év őszén volt helyzetet tüntetik fel — Anglia összes, szolgálatban álló repülőit 2000-re becsülik. Azóta Nagy-Britannia is átvette az erőltetett iramu fegyverkezést s különös súlyt helyezett a légierők kiépítésére. Tekintettel az angol ipar óriási kapacitására, legalább most 4000-re tehetjük a hargi repülőket számát.

A gibraltári, máltai, alexandriai, cyprusi, haifai és szuezi bázisokon hatalmas aerodromokat építettek, amelyek több ezer repülőgépet befogadására alkalmasak.

Nagyteljesítményű

4+1-es Oktodás szuperek

2+1-es Pentodás hálózati készülékek

4 oszves telepes szuperek társrétegekben, állomás-skálával, három hullámhosszra, rádióalkatrészek, szakaszerő javítások, villanyfelszerelések legelőnyösebben 5108

FLESCH rádió és elektro-
műhelyében Arad,
Strada Moisa Nicoara 1 szám.

Az angol gépek elsőrangúak, sebesebbek — a vadászgépek általában 500 kilométert is megtehetnek óránként — és nagy az akciórádiussuk. A hadihajókon és a repülőanyahajókon elhelyezett repülőgépek elsősorban a flotta biztosítására és közvetlen harcra szolgálnak, míg a távolabbi felderítést és támadást a szárazföldi támpontokból felszálló repülőgépek intéznek.

Tengeri és légierők újabb csoportosítása

Az utóbbi időkben szakadatlanul érkeznek hírek a földközítengeri angol vízi- és légierők összevonásáról. Mig rendszeresen 5 nagy csatahajó és 8-10 cirkáló és 24-30 torpedóromboló, valamint 150 repülő állomásozott Gibraltár és Szuez között, ma már a helyzet egészen megváltozott. Ugyáltszik, „csendes mozgósítás” keretében fokozatosan duzzasztja az angol katonai vezetőség az erőket s a hazai vizekről egyre érkeznek a szuper-dreadnoughtok és csatacirkálók.

A Földközi tengeren van már az óriási *Hood*, a *Repulse* és a *Renown*, nemkülönben áthaladtak Gibraltáron a *Nelson* és *Rodney* is, az angol flotta büszkeségei. Ugyáltszik, hogy a „great fleet” — Nagy Flotta — főereje rövid időn belül útásra készen áll.

Ugy szárnyakon, mint hajórakománykép a repülőgépek százait küldik az előkészített bázisokra s természetesen, hogy számukat megbecsülni nem lehet. De bizonyos következtetéseket vonhatunk le, ha tekintetbe vesszük, hogy csak magában Alexandriában több mint 300 repülő áll készen s e számnak bizonyára többszöröse a Szueznál és Máltánál, valamint Gibraltárnál.

A helyzet ily nagymérvű és elszánt felkészülés mellett komornak, sőt reménytelennek látszik, de mégsem az.

Miután az egyes hatalmak között fennálló ellentétek tulajdonképpen nem oly katasztrófálisak, hogy csak fegyverrel lehetne vagy kellene elintézni, most már talán inkább presztizskérdésről van szó, hiszen úgy Itália, mint Anglia rendkívül exponálták magukat.

Bárdos Artur

negyedszázados színigazgatói jubileuma

Pest színházi világa egészen különleges melegséggel fordul *Bárdos Artur* felé, huszonötéves tendős színigazgatói multja alkalmából. Szeretettel és rokonszenv vegyülete sugárzik a kulisszák világából e felé a különleges kvalitásokkal rendelkező ember felé. A Belvárosi Színház igazgatójának személye egyébként a színház kultúrájának, neve új tehetségekkel, írók sikerével, színpadi csillogások felragyogásával kapcsolódik egybe. Nincs esztendő, hogy valami egészen különleges értékű darabsiker, vagy valamilyen új, ismeretlen műve megdőlt rejtőző tehetség felismerése és beharangozása ne jeleznék *Bárdos Artur* kiapadhatatlan energiáját, fáradhatatlan munkásságát a halódó színházi kultúra megmentése terén.

*Bárdos Artur*nak egy istene van és volt mindenkor: az egyéniség. Különleges látó tehetséggel van ez az ember megáldva, aki első percekben meg tudja különböztetni a tehetségest a tehetségtelentől. Fiatal pesti színésznek egész hosszú pályának beérkezése kapcsolódik össze *Bárdos Artur* színigazgatói pályájával. *Simon Zsuzsa*, *Akos Erzsébet*, *Komár Julia*, *Muráti Lili* és *Turay Ida* a legutóbbi évek beérkezettjei, az utolsó évben pedig a cseh-szlovákiai származású, csodálatos tehetségű *Bulla Elma* ragyogó képességeit fedezte fel *Bárdos Artur* éleslátása.

Amióta a színház már nem önmagából eredő fizlet többé és különleges művészi teljesítményekre van szükség a közönség szívének meghódítására, *Bárdos Artur* az, aki bármelyik színház élére kerüljön is, egy-kettőre megtalálja az utat a közönség szívéhez. Az Új Színház irodalmi meglepetései emlékeztetnek még és amióta *Bárdos* a Belvárosi Színház élére került, azóta a Belvárosi egyre vezet a pesti színházak között nívó, rendezés, darabsikerek tekintetében egyaránt.

Az „*Irja hadnagy*”, ez az ötletektől szippkázó darab a pesti színházi élet legnagyobb sikere az utóbbi évek során. *Bárdos*ról el lehet mondani, hogy ő a „röntgenszemű színigazgató”. Nem csak a tehetségek meglátásánál nyilvánul meg ez egészen különleges képessége, hanem a darabok megválasztásánál is. Jelenleg a „*Kalapos király*” megy a Belvárosiban, ez a mulatságos, zenés darab, amely egykettőre meghódította az igényes, gyanakvó pesti közönséget. *Bárdos Artur* huszonötödik esztendeje egy forró sikerekkel, szenzációk színpadi meglepetésekkel gazdag színigazgatói mult fontos állomása, aminek legjellegzetesebb tünete az, hogy *Bárdos* ma éppoly fiatalos hévvel és rendületlen hittel szolgálja a magyar színház kultúrát, mint amikor huszonöt évvel ezelőtt karrierjének első lépcsőfokán állott.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Deviza-sztrájk Dániában

Dániát a közép-európai olvasó általában mint a nyugalom és a megelégedettség országát ismeri. A dán paraszti híres volt arról, hogy mennyire kielégítő gazdasági viszonyok között él és éppen ezért hatott meglepetésszerűen, ez év júliusában negyven ezer dán parasztnak a kopenhágai királyi palota előtti felvonulása. Ezen a felvonuláson a dán parasztság — a kormányt és a parlamentet megkerülve — egyenesen Keresztély királyhoz fordult kívánságai teljesítése végett. Azóta azonban a helyzet még komolyabbá vált és kezdetét vette a dán parasztságának a gazdasági életben páratlanul álló mozgalma: a deviza-sztrájk.

Miből is áll tulajdonképpen ez a deviza-sztrájk és miért határozta el magát erre Dánia parasztsága?

Dánia mezőgazdasági kivitele válságos órákat él át és ezért az Agrárunió, amely kétszáz ezer tagot foglalt magában, a mezőgazdasági cikkek újraértékelését kéri. Elsősorban a vajkivitel körül forog a vita. A dán parasztság azt kéri, hogy a vaj árát vagy valutáris politika útján tartásuk fenn, olyképpen, hogy az idegen valutákat a termelőkkel olyan arányban számolják el, amely kárpótolná őket a termelési deficitért, vagy pedig biztosítsanak a termelők számára kiviteli prémiumokat. Ezen kívül a parasztság erőteljes intézkedéseket követel a külföldi dumping-gabona ellen, valamint moratóriumot és a kamatok leszállítását kéri.

Július óta azonban Stauning miniszterelnök kormánya semmit sem tett az Agrárunió követeléseinek teljesítésére. Ezért a dán parasztság elhatározta, hogy más eszközöz folyomodik. Ez pedig a deviza-sztrájk. A termelők ugyanis úgy döntöttek, hogy a jövőben — követeléseik teljesítéséig — nem hozzák forgalomba a mezőgazdasági cikkek kiviteléből származó devizákat. Azt remélik, hogy az ily módon előálló devizahiány következtében kényszeríthetik a kormányt és a parlamentet arra, hogy megvalósítsa az Agrárunió programját: a dán korona leértékelését.

Ennek a mozgalomnak tudható be, hogy a dán Nemzeti Bank rövid idő alatt kétszer is fel-emelte a kamatlábát, ugyanakkor pedig a Jegybank kormányzója bejelentette, hogy tanulmányozzák a korona leértékelésének kérdését.

Ami Dániában történt, az lényegében nem más, mint összeütközés a város és a falu, a mezőgazdasági termékek árai és az ipari termékek árai között. Dániában — ki hitte volna ezt még csak néhány esztendővel ezelőtt is? — a fellendülés korát éli az ipar. Míg a mezőgazdasági kivittel alig tudták a tavalyi alacsony szinten megőrizni, 1935. első hat hónapjában 23 százalékkal magasabb volt Dánia ipari kivitele, mint 1934. hasonló időszakában. Ennek ellenére a devizák kétharmada a mezőgazdasági kivitelből folyik be. Ezekből a devizákból veszik meg az ipar részére szükséges nyersanyagokat, amelyeket külföldről kell vásárolni, mert Dánia tudvalevőleg nem rendelkezik az ipari termeléshez szükséges nyersanyagokkal.

A deviza-sztrájk következtében az állam már is a behozatal csökkentésére kényszerült. Míg 1934. utolsó negyedében 360 millió koronát tett ki Dánia behozatala, 1935. utolsó negyedére csak 255 millió korona értékű bevitelt engedélyeznek. A készárúk beviteli kvótáját 60 százalékkal szállították le; a francia borokét 50, a fát 4 százalékkal.

A deviza-inség fokozása végett a dán termelők három havi hitelt ajánlanak fel az angol kereskedőknek, holott ezeknek erre valóban nincs szükségük.

Nem lehetetlen azonban, hogy a termelők végül is lemondanak erőszakos magatartásukról és tanácskozásokat kezdenek a kormánnyal kompromisszum megkeresése végett. A dániai helyzet főképpen mint jelenség tarthat érdeklődésre számot. Ez ugyanis az első eset, hogy az agrár-álló — vagyis a mezőgazdasági és az ipari árak közötti lényeges különbség — ennyire kiélezett helyzetet robbantott ki egy európai államban. A dán deviza-sztrájkhoz hasonló mozgalomra még nem volt példa. Néhány napon belül, a dán parlament rendkívüli ülés-szakának megnyitása után dől el, hogy ki nyeri meg ezt a harcot: az arany, amelyért a dán Nemzeti Bank a küzdelmet folytatja, vagy pedig egy látszólag értéktelenebb valami, amiért viszont a dán parasztság szállt küzdelembe: a vaj.

Október elsején megkezdte működését a SIAB Vata de Jos-on levő fűrészze

— Közel hatszáz munkásnak biztosít elhelyezkedést az új kiformalós —
Angliába szállítják Vata de Josról a fűrészárut

A fűrészáru magyarországi beviteli kontingensének felosztása

Arad környékének gazdasági élete szempontjából jelentős esemény következik be október elsején. Az Aradi Közlöny egyik legutóbbi számában megemlékeztünk arról, hogy a Societatea Industrială Arad-Brad (SIAB) Vata de Jos környékén megkezdte az erdőkitermelést és üzembehelyezi fűrészét. A vállalat vezetősége úgy határozott, hogy

a fűrészben a munkát október elsején kezdi meg.

Vata de Jos környékén már esztendők óta szünetelt a kitermelés és erről a vidékről fát már régen nem exportáltak, természetes tehát, hogy a SIAB üzemének megindulása ugy átalános gazdasági szempontból, mint a környék lakosságának szempontjából nagyjelentőségű esemény.

A Vata de Jos-on levő fűrész három gattal működik és az erdővel tizenhat kilométer hosszú iparvasút köti össze. A fűrészből bükk és tölgy fűrészáru kerül piacra, de ezenkívül a vállalat — a tervek szerint — évente körülbelül 1500 vagon tűzifát termel ki. A fűrészben száz, míg az erdőkitermelésnél körülbelül ötszáz munkás nyer elhelyezést.

Ami a fűrészáru iránt, a SIAB vezetőségének tanácskozásai eredményeképpen ismét megnyílik egy régi piac az aradkörtényeki fa előtt.

A vállalat ugyanis a fűrészáru Angliába szállítja,

ahonnan élénken érdeklődnek az itteni áru iránt. Aradmegyéből már szállítottak egy időben — a

világháború előtt — fűrészáru Angliába. A SIAB, üzletkötése most ennek a régi és szilárd piacnak visszaszerzését jelenti.

Ugyanosa a fapiac egyik érdekes eseménye, hogy tegnap került elosztásra annak a 35 ezer tonnás fűrészáru beviteli kontingensnek utolsó része, amelyet Magyarország romániai cégek részére biztosított. Ez a kontingens 1936. április 1-ig érvényes. A felosztás a következő:

CAPS 1605 tonna, Regna 1320, Oia 1200, Lomási 1035, Foresta Romana 1035, Intrepr. Forestiere Cluj 810, Ardeleana 810, Carpatina 735, Feltrinelli 510, Bangra 420, Coop. Motul 360, Darvas Elekes 345, „Maria“ (Székely Margittai), 300, Resita 240, Abrudeanu 240, Sennensieb Testvérek 240, Danubia 165, Tisa 165, Fried József 165, Mersing és Lossel 165, Arborea 150, Toader Gheorghe 135, P. Horovitz 120, M. Moscovici 120, Fruchter Testvérek 240, Cuza Anderco 120, Kondor Lőrinc 120, Lamm Testvérek 120, A. Munteanu 120, Moldoveanu 120, Papauti 120, Lemnul Borgoprund 105, Mercur 105, Sita Buzaului 90, Ghita Gheorghe 90, Biçaz 90, Bugnariu 90, Coop. Infratirea 90, Frumusica Romuli 75, Grünfeld 75, Fruchter Herz 75, Káhn Samu 60, Rubin Salamon 60, Ferestr. Marcovici 60, Salzer és Staines 60, I. Jánosy utódlai 60, Molnár Rudolf 60, S. A. pt. Vanzare 45, Gottlieb 45, Mundus Borlova Armenis 45, Crainic 45, Schmädek 45, Stefag 45, M. Borsos 45, Löwy Ármán 30, Benedek Aladár 30, Fried Benó 30, Fliegelmann Ignác 30, A. Vágó 30, Outmann Sámuel 30 tonna.

Iparigáz-tarifát kíván bevezetni az aradvárosi gáz-üzem

Fontos kedvezményt, de egyben a gázfogyasztás emelkedését is jelentené ennek az időszerű reformnak megvalósítása

Egyes ipari szakmák körében már régebben felmerült az a terv, hogy kérelem fordulnak az illetékes körökhöz a gáz árának leszállítása végett. Ez a terv akkor öltött konkrét formát, amikor nemrégiben Aradon villanykörte-gyár alakult, amelynek működése gáz használata nélkül szinte el sem képzelhető. Ez a vállalat több, mint negyven gázcsapot szereltetett fel műhelyében, gázfogyasztása pedig természetesen jelentős mennyiséget tesz ki.

Aradon a gáz köbméterének ára 13 lei, míg számos más városban a gáz ára 7—8 lei körül mozog. Turdán pedig, ahol földgáz van, a gáz köbmétere három lei. Az itteni iparvállalatok tehát joggal kérték, hogy Aradon is szállítsák le a gáz árát, mert számukra a jelenlegi magas árak oly nagy terhet jelentenek, hogy iparuk folytatásának rentabilitását is kérdésessé teszik. Ez elsősorban az említett villanykörtegyárra vonatkozik. A szóban lévő vállalat már azzal a tervvel is foglalkozott, hogy különleges készülék révén benzint gázzá használ fel és lemond a város által szállított gáz használatáról.

Az aradi gázgyár vezetősége azonban megértő magatartást tanúsított és ez reményt ad arra, hogy a kérdés rövidesen kielégítő módon nyer elintézését. A gázgyár igazgatósága ugyanis érintkezésbe lépett az érdekelt iparvállalatokkal, amelyek előadták kívánságukat, hogy — ugyan-

gy, mint a villanygyár kedvezményes ár mellett iparárampot szállít —

állapítson meg a gázgyár kedvezményes árat az iparvállalatok részére szállítandó gáznál.

A vállalatok 40—50 százalékos árcsökkenést kértek és annak a kérésüknek is kifejezést adtak, hogy emelje a gyár a gáz kalóriatartalmát.

A kérdés jelenleg még tanulmány tárgyát képezi, de a gázgyár igazgatósága elvben már elfogadta az iparvállalatok azon álláspontját, hogy az ipari tarifa megállapítása a gázgyár szempontjából is előnyös lenne, mert növelné a gázfogyasztást. Ettől függetlenül a gázgyár vezetősége az ipari tarifa megvalósításában olyan kedvezményt lát, amely az „Aradért” mozgalom keretében illeszthető, amennyiben ez egyikét jelenthetné azon kedvezményeknek, amelyet a város az itteni iparvállalatoknak biztosít.

Értesülésünk szerint Tripa Mihail gépezem-igazgató rövidesen részletes tervezetet terjeszt a gáz ipari tarifájának megállapítása végett. Cotiuu Romulus dr. átmeneti-bizottsági elnök, majd pedig az átmeneti-bizottság elé.

— Az aradi Mezőgazdasági Kamara volt igazgatóságának két érdemes tagja elhunyt. Az egyik Sigmeth János, Peregul-Mare község bírája, aki megyszerzte kiváló szakértő hírében állott és különösen az állattenyésztés terén szerzett érdemeket, míg a másik egy tekintélyes nadlac-i gazda: Morar Nicolae, aki évek során eredményes tevékenységet fejtett ki a Mezőgazdasági Kamara igazgatóságában. Mindkét elhunyt igazgatósági tag temetésén a Kamara képviseltette magát.

— A Consum új száma gazdag tartalommal jelent meg. Közzállítások és árléjtések első forrásból olvashatók a Consumban. Kérjen mutatványszámot a kiadóhivataltól, Cluj, str. Iuliu Maniu 3.

Legszébb kültöldi borító-papírok megérkeztek.

Iskolakönyvek

és egyéb bekötések legjobban készülnek

DAVIDOVITS könyv-
kötészet
és vonalozó intézében Arad,
Bulv. Reg. Maria 24. (Herman-udvar)

Arad kereskedői tiltakoznak az ellen, hogy a Palace-kávéház helyén nagyáruház létesüljön

Aradváros vezetősége elé — mint már jelentettük — tervezetet nyújtottak be arra vonatkozóan, hogy a Palace kávéház konzorcionális alapon nagyáruházzá alakítsák át. Ezt az ajánlatot kereskedői körökben élénken kommentálták és ezért felkerestük Domán Sándort, a Kereskedelmi Testület Szövetségének elnökét, aki a kérdéssel kapcsolatban a következőket mondotta:

— Nem tartom valószínűnek, hogy Arad városa a jelenlegi súlyos gazdasági viszonyok között a Palace kávéház helyiségét olyan célra adná ki, amely a város kereskedőinek csak ártalmára lehet. Ilyen nagyáruház megnyitása semmiképpen sem indokolható, mert hiszen Arad kereskedelme korrektil, tisztességesen és jól fedezni tudja a közönség áru-szükségletét. Ma délelőtt egyébként ebben az ügyben kereskedő-küldöttség keresett fel. A küldöttség — amelyben szinte minden szakma képviselve volt — arra kért, hogy a lehető legrovidebb időn belül lépjen érintkezésbe Cotioiu Romulus dr. átmeneti bizottsági elnök úrral, tájékoztassam őt a helyzetről és kérem meg, hogy a kereskedői érdekeket továbbra is támogassa. Csütörtökön délelőtt 11 órakor — a kereskedők kérésének megfelelően — felkeresem Cotioiu elnök urat. Bizom abban, hogy sikerül őt meggyőzőm arról, hogy ez a terv a város lakossága egy jelentős részének érdekeibe ütközik és keresztlivitele káros kihatással lehetne a város számos adófizető polgárára. A szóban lévő helyiséget különben is a város évekre kiadta és nem látok okot arra, hogy ezt a szerződést megszüntessék.

Az exportra kerülő aradmegyei gyümölcs egészségügyi bizonyítványát satu-marei-i felügyelő állítja ki

Az Aradi Közlöny legutóbbi számában megemlékeztünk arról, hogy négy hete a megyéből gyümölcs nem kerülhetett kivitelre, mert a szakörök nem tudtak megállapodni abban, hogy ki illetékes a gyümölcs egészségügyi bizonyítványok kiállítására, amelyek nélkül viszont egyes országok nem engedik be a gyümölcsöt. Amint értesülünk, ezeket a rendkívül fontos bizonyítványokat az aradmegyei exportörök részére is dr. Manolache satu-marei felügyelő állítja ki, aki a satu-marei megyei gazdasági hivatalban működik (Serviciul Agricol). Dr. Manolache megbízatása Arad, Bihor, Timis és Satu-Mare megyékre szól. Az aradi exportöröknek a vagonba való berakás előtt egy-két nappal kell értesíteniük dr. Manolachet az exportról, aki — utiköltség, valamint minden különleges díj felszámítása nélkül — személyesen megjelenik a helyszínen, megvizsgálja a gyümölcsöt és kiállítja a bizonyítványt. Minden esetben a helyzetet lényegesen megkönnyítene, ha ezeknek a bizonyítványoknak kiállítására aradmegyei felügyelő kapna megbízatást.

FELMONDTAK A MAGYARORSZÁGGAL ÉS AUSZTRIAVAL KÖTÖTT FIZETÉSI EGYZEMÉNYEKET. A kormány hivatalosan értesítette Magyarországot és Ausztria bucaresti-i követeit, hogy a fenti két országgal kötött fizetési egyezményeket október elsejei hatállyal felmondja. Mivel mindkét egyezmény egyhavi felmondási időt állapít meg, az egyezmények november elsején vesztek érvényüket. Az új egyezmények megkötése érdekében a közeljövőben megkezdődnek a tárgyalások.

Hirdetmény.

Az Arad-Bradi Ipari Részvénytársaságnak, — miután ez év őszén megkezdte a hunedoara-megyei, ciungani erdejének tarolását, — az 1936., 1937. és 1938. év folyamán, mintegy 4000—5000 vagon bükk tűzfaja lesz eladó.

A részvénytársaság ezután hívja fel mindazokat, kik ezen egész mennyiséget megvenni óhajtják, hogy az eladási feltételek részleteire vonatkozó felvilágosításért forduljanak a részvénytársaság igazgatóságához (Arad, Bul. Reg. Ferdinand 6.) munkanapokon 12—14 óra között.

Az ajánlatok letételének utolsó határideje 1935. október 5. 5367

= Lucernamagot vásárol a gazdától a Mezőgazdasági Kamara. Az aradi Mezőgazdasági Kamara elhatározta, hogy egy vagon mennyiségben lucernamagot vásárol az aradmegyei gazdától, akiknek a napi áránál 1—2 lei-jel magasabb árat fizet. Ezzel a kamara azt akarja elérni, hogy a megyében megkönnyítse a magértékesítést, másrészt pedig a községi legelőtársulatokat megfelelő mennyiségű lucernamaghoz juttassa. A gazdától vásárolt magvakat ugyanis a kamara legelőtársulatoknak adta el.

SPORT KÖZLÖNY

Vasárnap: AMEFA—Gloria a bajnoki pontokért

Hatalmas küzdelmet ígér a régi riválisok összecsapása — Vasárnapi biródelegálás

Vasárnap kerül lebonyolításra Aradon az őszi idény egyik legérdekesebbnek ígérkező eseménye: az AMEFA—Gloria-mérkőzés. A két régi rivális találkozása mindig nagy érdeklődésre tartott számot, de különös figyelem előző meg most a két csapat bajnoki meccsét, miután a szezon elején kerültek szembe egymással. Ugy a Gloria, mint az AMEFA igen jó formában van.

A Gloria a Victoria elleni első negyedórán igazolta nagy képességeit, az AMEFA pedig a fővárosban bizonyította be, hogy nem érdemtelenül maradt a nemzeti ligában.

Az összecsapás nagy küzdelmet ígér, amely remélhetőleg megmarad a fair keretek között és így végig élvezetes játékban lesz része a közönségnek. A kerületi bajnokságban négy meccset játszanak le a csapatok, ugyancsak másodosztályú szövetségi díj és ifjusági mérkőzések egészítik ki a műsort. A birókiadást alább adjuk:

Gloria-pálya: 9.00 óra: Gloria ifj.—Fortuna ifj., bíró Darázs, 10.30 óra: Slavia—Concordia, bíró Oravetz, határbíró Mágori, 14.30 óra: SGA—USA, bíró Munteanu, határbírók Marita és Ipsilanti, 16.15 óra: Gloria—AMEFA, bíró Murgu Petre, határbírók Ciorogariu és Horváth.

Az ifjusági bajnokságban

Továbbra is a Titanus és a CAA állnak az élen

A kerületi ifjusági bajnokság két csoportjában még korántsem alakult ki a helyzet, hiszen az egyes csoportokban még olyan együttesek is vannak, amelyek mindössze egy-egy meccset játszottak le. A két csoport táblázata a következő:

A) csoport:

1. Titanus	2	2	—	—	9	1	4
2. AMEFA	1	1	—	—	7	0	2
3. Transilvania	1	1	—	—	1	0	2
4. Tricolor	1	1	—	—	6	1	2
5. SGA	1	1	—	—	0	0	2
6. Banatul	2	—	1	1	2	3	1
7. Hakoah	3	—	1	2	4	13	1
8. Soimi-CFR R. A.	1	—	—	1	0	0	—
9. Juventus	2	—	—	2	0	11	—

B) csoport:

1. CAA	2	2	—	—	11	4	4
2. Astra	3	2	—	1	10	6	4
3. Sparta	2	1	—	1	11	5	2
4. Crisana	2	1	—	1	4	4	2
5—6. Unirea	2	—	2	—	4	4	2
5—6. Intelegerea	2	—	2	—	4	4	2
7. Gloria	1	—	1	—	2	2	1
8. Olimpia-PTT	3	—	1	2	5	14	1
9. Fortuna	1	—	—	1	1	9	—

Október 20-ra és november 3-ra kizárólagosságot engedélyezett a Biroul Federal a kupameccseknek. Vajon mi történik a fenti terminusokra kisorsolt nemzeti bajnoki mérkőzésekkel?

Olcsó utazás Bucarestibe!

Aradról indul október 1-én este 8.40.

Bucarestibe érkezés okt. 2-án reggel 9.25.

Bucarestiből vissza okt. 3-án este 7.50.

Aradra érkezés okt. 4-én reggel 9.25.

A jegy ára oda-vissza

II. osztályon Lei 1060,

III. osztályon Lei 750.

Je'entkezni lehet szeptember 30., hétfő este 6 óráig a

WAGONS-LITS-COOK Menetjegyirodában

ARAD, Minorita-palota.

CAO—CAA 3:0 a Caracostea-tenniszakupáért

Befejezték a Hellas versenyt

Az oradeai CAO hölgy-tenniszesanata szerdán délután kezdte meg vendéglátékát a CAA tennis pályáján, Caracostea kupamérkőzés keretében, amelyen a CAO hölgy-tenniszezői a CAA hölgyeivel mérték össze erejüket. A verseny első napján két egyest és a párost játszották le és mindhárom mérkőzésen a CAO hölgyei győztek, bár a CAA játékosai, különösen a párosban, igen jól játszottak. Az eredmények a következők:

Poppné-Ziszovits Lenke—Weichelt Paula 6:0, 6:1, Bereczky Margit—Rodler Manyi 6:1, 6:4, Poppné, Bereczky—Weichelt, Rodler 6:4, 6:3.

Csütörtökre tehát két egyes játék maradt, amelyet Ziszovits Lenke és Rodler Manyi, illetve Bereczky Margit és Weichelt Paula bonyolítanak le, azonkívül nagyszabású bemutatkozó mérkőzések is lesznek és pedig Poppné-Ziszovits Lenke, valamint Petrovits páros mérkőzést játszanak Somogyi Klári és Gitta ellen, ugyancsak Petrovits Mihály Craznic dr.-ral játszik exhibition. A csütörtöki mérkőzések a Gloria tenispályáin kerülnek lebonyolításra és nagy érdeklődésre tarthatnak számot.

Itt említjük meg, hogy a Hellas versenyén befejezték a férfi-páros versenyt, amelyet a Farkas—Vámos kettős a döntőben 6:4, 6:2 arányban nyert meg a Craznic dr.—Truia dr. pár ellen.

Joe Louis négyemeletes küzdelemben kiütötte Max Baert

Newyorkból jelentik: Az egész világ sport-társadalmának figyelmébe kísérte azt a mérkőzést, amelynek során Max Baer, Schmeeling legyőzője, megkísérelte elvesztett világbajnokságát visszaszerezni. Ellenfele a félelmetes néger: Joe Louis volt.

Az első és második menet a néger szemmelátható fölényét mutatta. A néger borzasztó gyors láb munkát végzett és feltűnőek voltak gyors ütései. Baer már a második menetben

MAX BAER

alaposan vérzett, a harmadik menetben pedig négy másodpercet hevert a földön. A negyedik menetben beteljesedett Baer végzete: mindjárt a menet elején a néger ütéseinek zápora harc-képtelenné tette.

Ökölvívó-szakértők szerint még eddig sohasem vívtak ilyen vad, gyilkosütemű mérkőzést. Érdekes, hogy Joe Louis három órával a világbajnokság sorsát eldöntő mérkőzés előtt házasságot kötött Trotter Marva néger gépíróval.

MURGU PETRE vezeti a Gloria—AMEFA-mérkőzést

A vasárnapi nemzeti bajnoki mérkőzésekre tegnap delegálták ki a játékvezetőket és így

Aradon: Gloria—AMEFA bíró: Murgu.

Bucurestiben: CFR—Victoria, bíró: Xifando. Juventus—CAO, bíró: Klein.

Timisoarán: Chinezul—Venus, bíró: Morar dr.

Ciujon: Universitatea—Ripensia, bíró: Ceureanu.

Oradea: Crisana—Unirea-Tricolor, bíró: Bucur Barsu.

A HAMBURG-AMERIKA LINIE

hajóival a világ összes kikötőibe utazhat:

Gyorsjáratok

Eszak-Amerika, Kanada, Középamerika

(Columbia, Venezuela)

CUBA, MEXICO, DÉLAMERIKA, AFRIKA-ba.

Csakis elsőrendű hajók, kitűnő kényelemmel. — Kiszolgálás és ellátás a legmértékesebb áron.

Olcsó tanulmányi utazások Amerikába beutazás bármikor.

Kérjen információt és prospektust a

Hamburg-Amerika Linie S. A. R.-tól, Timisoara, Str. Moroy 1. és

K ü n s t l e r A.

Vizum- és utazási irodától, 461

Arad, Bulev. Regina Maria No. 24.

Telefon 86.

Az Admira vezet az osztrák bajnokságban

Bécsből jelentik: Az osztrák bajnokságban vasárnap bonyolították le a negyedik fordulót és a bajnokság élén az Admira és Rapid állnak pontvesztés nélkül, de az Admira jobb gólaránnyal megelőzte a Rapidot. A bajnoki tabella így fest:

Admira	4	4	0	0	14	0	8
Rapid	4	4	0	0	12	5	8
FC Wien	4	3	0	1	9	6	6

Vienna	4	3	0	1	8	6	6
Austria	4	2	1	1	9	5	5
Libertas	4	2	0	2	10	8	4
WSC	4	2	0	2	4	7	4
Hakoah	4	1	0	3	8	8	2
FAC	4	1	0	3	6	9	2
WAC	4	1	0	3	8	11	2
Favoritner	4	0	1	3	3	13	1
Wacker	4	0	0	4	1	14	0

Mandl Gyula nem játszik a magyar futball-derbin

Budapestről jelentik: A magyar profiligában vasárnap bonyolították le a Ferencváros—Hungária derbimérkőzést, amely — mint mindig — nagy harcot ígér. Egyik csapat sem tud teljesen felállni és míg a Ferencvárosban Laky és Lázár, a Hungáriában Mandl nem játszhatnak. A két csapat előreláthatólag a következő összeállításban áll ki: Ferencváros: Háda—Polgár. Korányi—Mikes, Moóré. Hoffmann—Taenzer, Kiss, Sárosi, Toldi, Kemény. Hungária: Szabó—Kiss, Biró—Egri (Sebes), Turai, Dudás—Cseh, Müller, Hadrévi, Kardos, Titschka.

O Phönix—Tricolor 3:2. A Biroul Federal helyt adott a Phönix CSB felfolyamodásának és 3:2 arányban igazolta a két bajnoki csapat eredményét, tehát a zöld asztalnál elvett gólt ismét visszaadták és a pályán elért eredmény helyességét igazolták.

O Uj román gerelyvető rekord. A Balkánjátékokon Vamanu, fővárosi atléta 5804 centiméteres eredménye új országos rekordot jelent. A régit Rottmann tartotta 5734 cm.-el.

Uj közutakkal és vízvezetékekkel bővítik ki Aradváros közüemi vízszolgáltatását

Tripa Mihail gépüzemigazgató-főmérnök jelentése a vízüzemek lendületteljes fejlődéséről — Megszigorítják a közutak hatósági ellenőrzését

Dr. Cotioiu Romulus interimárbitzósági elnök felszólítására Tripa Mihail városi gépüzemigazgató-főmérnök összeállította az új városvezetőség részére a vízüzemek fejlesztési programját és az eddigi új munkálatok kimutatását. Mint ismeretes, a városi vállalatok között a vízüzem kivételesen rentábilis és komoly hasznot hajtó vállalkozása a városnak és a szakszerű vezetés alatt folyó munka valóban egyre fejleszti a város vízszolgáltatási hálózatát, ami szembeötlő az elkészült jelentés adataiból is. Tripa Mihail főmérnök, a vízüzemek kitűnő igazgatója ugyanis a kért jelentést a városvezetőség szerdai ülésén ismertette. Előadta, hogy a vízművek annak érdekében, hogy

bárki bekapcsolathassa házába, lakását a vízszolgáltatási hálózatba, ma a költségek kiegyenlítése érdekében tíz havil részletfizetési rendszert léptetett életbe

s így bárki, minden különösebb anyagi megterhelés nélkül törlesztheti le a vízbevezetés cca 5—7000 lejes költségét. Ennek a praktikus rendszernek életbeléptetése valóban szaporította azoknak számát, akik házaikba a vízvezetékét ujabban bevezették.

A vízüzem igazgatósága a megnövekedett szükségletnek megfelelően, állandóan fejleszti a vízvezeték-hálózatot is. Így a Piata Areneitől az aradulnoui hid felé terjedő telepen létezett vezeték eddig 80 mm.-es csőhálózatát 100 méteren át 150 mm.-es csőhálózattal cserélték fel. Ugyancsak fővezetékét fektették le a Romanilor-uccán végig, 480 méter hosszúságban. A Str. Dacilor-uccán 180 méteres, a Th. Serbu-uccában 280 méteres, a Serban Voda-uccában 130 méteres, a Strada Delavrancea-uccában 160 méteres, az Udrea-uccában 90 méteres, a Cornel Popescu-uccában 320 méteres, a Brumarel-uccában 80 méteres, a Lahovary-uccában pedig 240 méteres új fővezetékét fektették le. Összegezve tehát 2910 méteres fővezetékét fektették le a város területén. Jelenleg a

O Visszavetették a ploesti-i Tricolorot a B) ligába. A ploesti-i Tricolor csapatának fellegbevézése ügyében a Biroul Federal hétfői ülésén hozott döntést és 4:1 szavazatarányban a ploesti-i csapat visszahelyezése mellett foglalt állást és így a calarasi-i Tricolor helyett a ploesti-i csapat játszik a B) divízióban.

Használjon csakis
Primeros védőt, mert ez a legfinomabb és a legbiztosabb.
Óvakodjon utáztatoktól! 500

O Kanada távolugró bajnokságát egy 17 éves néger, Sammy Richardson nyerte 759 cm.-es eredménnyel.

O Amerika profi-teniszbajnokságának döntőjében Tilden 0:6, 6:1, 6:4, 0:6, 6:4 arányban győzött Kozeluh ellen. A férfitárost a Lott—Stoeffen kettős nyerte a Chapin—Bernstein pár ellen 6:2, 6:3, 6:3 arányban. Tilden és csoportja a verseny után hajóra ült Európa felé, ahol több hónapos turát bonyolítanak le.

Carol Bulvaron 80 méteres hosszúságban, a Serban Voda-uccában 150 méteres területen folynak a munkálatok, amelyeket csupán a csövek szállítási nehézségei hátráltatnak.

Ami a külvárosi közutak vízszolgáltatását illeti, Micalaca-Noun egy, Micalaca Vechen 3, Gradisteben 7, Segában 7, Gaiban 10 közut áll üzemben. A Cukorgyárhoz közeli Strada Minerva-uccában, valamint a Strada Delavrancean folynak új furási munkálatok, de a legtöbb meglévő közut állandó ellenőrzést és javítást igényel. Gradisten fordult elő az a megdöbbentő eset, hogy a kerületi ellenőr hanyagsága miatt, az egyik közut már két éve eltömődött, amikor felbontották, tele volt körtormelékkel, a pumpaszerkezete tönkrement. Most a gradistei új iskolaépületnél furnak egy új kutat, míg a tönkrementet 3200 lejes költséggel javítják meg. Segában is furnak egy újat a Strada Bogdan Voevod-ucca sarkán.

Külön programot dolgozott ki a vízüzemigazgatóság az aradi reptől vízrel való ellátásának megoldására.

A városvezetőség köszönettel vette tudomásul az elhangzott és itt csak nagy vonásokban ismertetett üzemi jelentést, majd a gradistei közut esetén, okulva, Iosif Vulpe javaslatára elhatározták, hogy a közutak hatósági ellenőrzését meg fogják szigorítani.

Az „Aradi Közlöny” Bucurestiben a következő újságkioszkokban kapható:

- „Hotel Tanescu”-val szemben (Str. Regalan.)
- Calea Victoriei, Picadilly-kávéházzal szemben.
- Calea Victoriei és Bulevardul Academiei mindkét sarkán.
- „Athene Palace” szállodával szemben levő sarkokodóban.
- „Grand Hotel”-tel szemben, a főposta sarkán.

Leváltották állásából és sikkasztás címén feljelentették a Szerzők Egyesületének aradi inspektorát

Tanascu rendőrkomiszárt nevezték ki az elbocsátott Vaideanu inspektor helyébe — Mivel védekeznek a feljelentett inspektor?

Szerdán délelőtt az aradi első számú vizsgálóbírói hivatalnál érdekes ügyben folytak kihallgatások. A büntügyi kihallgatások ugyanis azzal a változással állanak összefüggésben, amely legutóbb a Szerzők Egyesületének aradi fiókjánál állott be, ahol a fiókvezető Vaideanu inspektort váratlanul leváltották állásából és helyébe Tanascu aradi rendőrkomiszárt nevezték ki. A Szerzők Egyesületének hivatása — mint ismeretes — a jogdíjak inkasszálása is és számos esetben történt konfliktus az inkasszó körül, az inspektor erőszakos fellépése folytán. Vaideanu inspektornak ezuttal azonban nem a kávéháztulajdonosokkal, vagy koncertrendezővel volt konfliktusa, hanem az egyesület vezetésével és ez már súlyosabb következményekkel járt.

Az egyesület aradi inspektorának leváltása után ugyanis a bucaresti-i központ megbízta

bünvádi feljelentést tett az aradi ügyészségen Vaideanu inspektor ellen sikkasztás címén. A feljelentés előadja, hogy az inspektor körülbelül 27 ezer lei beinkasszált jogdíjjal nem számolt el a bucaresti-i központnak.

A feljelentést áttették az aradi első számú vizsgálóbírói kabinethez, ahol ma délelőtt folytak le az első kihallgatások az ügyben. Vaideanu inspektor azzal védekezett, hogy nem sikkasztott semmiféle összeget a Szerzők Egyesületétől, elszámolási viszonyban áll azzal és a differencia az egyesület hibájából keletkezett. Elmondotta, hogy az eredeti szerződés szerint neki két százalékot kellett volna kapnia jutalék címén a beinkasszált jogdíjakból. Később a központ levélben közölte Vaideanuval, hogy a kétszázalékos jutalékból köteles

fedezni az ügynökök fizetését is. Ezt a feltételt nem volt hajlandó elfogadni és így keletkezett a 27 ezer leles differencia, amelynek kifizetését követeli tőle a Szerzők Egyesülete. Vaideanu inspektor vallomását jegyzőkönyvbe vették és a közeli napokban folytatja a vizsgálóbíró a tanuk kihallgatását. Az inspektor védőnek dr. Lepa Valer aradi ügyvédet kérte fel, aki bejelentette a védelem tanuit is, akiknek kihallgatását kérte.

A Szerzők Egyesülete Eminescu-uccat irodájában Tanascu komiszár, az új inspektor vette át a jogdíjak inkasszálásának irányítását Vaideanu helyett, aki hiába volt szakértő a szerzői jogok terén, mert most azzal vádolják, hogy — jogtalanul szerzett.

Zabb István, mint férj és a rokonság mély fájdalommal jelentjük, hogy

Zabb Istvánné

szül. KLAPOK ROZÁLIA,

1935. szeptember 25-ikén 67 éves korában elhunyt.

Temetése f. évi szeptember 27-én délután 3 órakor lesz a Str. Eminescu 11. sz. alól, a felsőtemetőbe.

Nyugodjon békében!

Kommunista üzelmek miatt elítéltek egy szépségkirálynőt Oradeán

Oradeáról jelentik: Régóta huzódó ügyben hozott ítéletet tegnap délelőtt az oradeai tábla. Még ezelőtt három évvel történt, hogy a baia-marei rendőrség kommunista agitáció miatt őrizetbe vette Pásztor Teréz ismert baia-marei urileányt, aki egy előkelő ügyvéd irodájában dolgozott s egy szépségversenyen első díjat nyert.

A szépségkirálynő lakásán rengeteg kommunista brosúrát, lázító röpiratokat találtak s ezenkívül pedig nagyon sok ugynevezett baloldali propagandafestményt.

Első fokon a satumarei törvényszék foglalkozott Pásztor Teréz ügyével s a vádlottat négyhónapi fogházra és 1000 lei pénzbüntetésre ítélte. Fellebbezés folytán az oradeai táblához került az ügy, ahol Pásztor Teréz büntetését háromhónapi fogházra és 1000 lei pénzbüntetésre szállították le. Az elítélt a táblai ítélet ellen is semmisségi panasszal élt és így végső fokon a semmitörvényszék tárgyalta az ügyet. A semmitörvényszék azonban nem ment bele az érdemi tárgyalásba, hanem alaki okok miatt megsemmisítette a táblai határozatot és elrendelte az ügy újratárgyalását.

Tegnap foglalkozott tehát másodizben az oradeai tábla a baia-marei urileány hümperevel s rövid tárgyalás után, az előző ítélethez hasonlóan, háromhónapi fogházra és 1000 lei pénzbüntetésre ítélte. Ionescu táblai főügyész megnyugodott az ítéletben, a védőügyvéd ugyszintén s így az ítélet jogerőre emelkedett.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel

NYILTÉR.

E rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget.
Óvás.

Alulírott ezennel kijelentjük, hogy Teuber Jánosért semminemű felelősséget nem vállalunk.
5439 özv. Teuber Istvánné és családja.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés 20 lei. Minden további ára 10 szóig, csupán 20 szó 2 lei. :: szó 2 lei. ::

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef. : 151

ALKALMAZÁS.

Bicikli javításához értő szolga vagy kifizető fiú felvételük: Königstorfer cukrászdában. 5442

Szerény igényű kis családi konyhakertész azonnali beépítésre kerestetik. Glück Fülöp Alba-Iulia. 5614

ÜZLETTEK.

Megélhetésre alkalmas nentes- és mézárósüzlet eladó. Érdeklődni: Schmidt Antal, Str. Spiru Gheorghie 15-17.

ÜZLETHELYISÉG Str. Eminescu 15 azonakra kiadó. Bővebbet ugyanott a sörraktárban. 5227

INGATLAN.

7 kishold szőlő

Covasintón, 15 perenyire villamosmegállótól, 1 szoba, konyha épület és prés-házzal, 80.000 Leiért sürgősen eladó.

Kiss Lajos „URANUL” ingatlanforgalmi irodája, Str. Horia 2. szám, II. emelet. 5441

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Használt boroshordók eladó. Kosztolányi szőlő Paulis 514. 5443.

Perzsaszőnyegek minden nagyságban és színben, antik és modern ezüsttárgyak, márkás porcellánok, ebédlőkredenc, íróasztal, antik asztal, művészi kidolgozású asztalterítők és stb. o. lekete könyvvállvány rendkívül olcsón eladó: ANTIC bizományi üzlet, Str. Brancovici 3.

Makulatura papír

5 kg.-os csomagokban
50 leiért kapható
az Aradi Közlöny főkiadóiban.

ARANYAT, ezüstöt, szőnyeget soha el nem ért magas árban veszünk. Használja ki a kedvező alkalmat. „Comisio” Dacia kávéház mellett. 8651

Porszívó gép (pr. ma), keleti perz a sz nyege és egy rövid zongora megbízásból sürgősen eladó. Comisio, Dacia kávéház mellett.

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

Veszek modern, jó állapotban levő gyermekkoszt, sötét íróasztalt és könyvszekrényt, 2-es Werhe-m-kaszát, aranyat, ezüstöt, márkás porcellánokat és antik butorokat. ANTIC bizományi üzlet: Str. Brancovici 3.

Adóbonok

vétele és eladása legjobb árfolyamon.

Spitz Sándor

bankbizományi irodája Arad, Strada Moise Nicoara 16, I. em. 5247

HIRDESSZEN

az 50 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, SEPTEMBER 26.

Bucuresti. 13: Lemezek 13 52 Lemez 14:30: Lemez 18: Kis rádiózene. Kar. 19:15: Kis rádiózene. 20:20: Lemezek. 21:15: Braescu Aurora énekel, Makowski-Boiko zongorázik. 22:45: Vendéglői zene. — Budapest I. 7:45: Torna. — Utána: Hanglemezek 11: Híradó istentisztelet a Pázmány Péter tudományegyetem 300 éves jubileuma alkalmából. 13: Déli harangszó 2-3:30: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara 5:10: Terescsényi György elbeszélése. 6: „A szőlő, a must és a bor egészségügyi vonatkozásai.” 6:35: Meiszner János fuvolázik (zongorakísérettel.) 7: A rádió-tárgysorsjáték húzása. 8:05: Hanglemezek 8:25: Az Operaház előadásának ismertetése 8:30: Az operaház diszeloádása 9:15: A rádió külügyi negyedórja. 10:19: Hírek. 12:10: Kertész Miklós jazz-zenekarának műsora Szentiványi Zoltán énekszámával. Budapest II. 6: „Céltudatos városi telepítést” 7:05-7:55: Sára Elemér és cigányzenekara. 8-8:30: „Hamlet titka” Kárpáti Aurél előadása 9:10-10:25: Hanglemezek. — Bécs 8:20-9: Új schrammel-lemezek. 13: Szórakoztató lemezek. 15: Perras szoprán lemezel 17:05: Marx Márton különböző népek népdalait éneklő (lemezek). 24:30-2: Táncczene. — Belgrád. 17: Rádiózenekar. 18: Táncclemezek. 19:30: Délszláv dalok. 20: Lemezek. 21: Rádiózenekar fuvolaszóval. 22: Denis Rózsa xilofónszóval. 23:20: Vendéglői zene. — Deutschlandsender. 17: Könnyű zene 19:10: Fnek. 20: Tarka-est. 22: Géczy Barnabás zenekara, könnyű és táncczene népdalait éneklő (lemezek). 1:30: zenekar. — Königsberg. 6: Harmonika. 16:50: Német balettzene. 21:10: Miegel: Memel-vidék, költemény Brust zenéjével. 21:50 Rádiózenekar Kirchnerger csellistával.